

Nr 1 2022

KUSTPOSTEN

— *Organ för KA 2:s Kamratförening* —

KUSTPOSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 1 2022 årgång 86

Utges av KA 2:s Kamratförening

Ansvarig utgivare: Peter Glimvall

Redaktionskommitté: Peter Glimvall, Olle Melin,
Bengt Jönsson, Ulf Sejlert, Jan-Olov Magnevall,
Günter Villman och MarinB info.

Layout: Dag Åshage
paul.assar@gmail.com

Omslagsbild:

Reveljmarsch genom Karlskrona 2022.
Foto Johan Melin

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Peter Glimvall
Vice ordförande: Rolf Lindén
Sekreterare: Lisbet Landin
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Erling Holmberg
Ledamot och klubbmästare: Björn Wallmert
Supplent: Sune Persberg
Suppleant: Olle Melin
Suppleant: Bengt Jönsson

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 073-182 80 47
epost: ka2.karlskrona@gmail.com
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 150 kronor

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Slips KA 2 50:-
Livrem 120:-
Manchettknappar KA och Marinen 150:-
KA 2 Idrotthistoria,
Nattlig patrullorientering 30:-
Eskil Nyström och Marinens
Hemvärnsmusikkår Kasset 60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st) 10:-
Vykort Rosenholm (3 st) 10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente 100:-

Bildhäfte om KA 2 förläggningsplatser

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det
hemskickat tillkommer porto om 10
kronor. Du kan beställa genom att sätta
in 70 kr på postgiro 97 05 88-0

Gräsvik och dess historia

Boken kostar
60 kronor plus porto

KA 2-boken
kostar 100 kronor
plus porto 60 kronor

Ring kassören Erling Holmberg för beställning
telefon 070-870 78 74
Varorna levereras, när
betalning skett.
Om varorna skickas tillkommer
porto
Bankgiro: 5584-9483

Befästningspark Karlskrona

Boken kostar
50 kronor plus porto

U 137 Vi som höll gränsen.

Boken kostar 225 kronor
plus porto

KA 2 kamrater

Aldrig någonsin trodde jag att jag skulle behöva skriva en ledare i vår Kustposten samtidigt som ett storkrig pågår i vårt närområde. Ett urskillningslöst och grymt angreppskrig där vår mäktige granne och ärkefiende Ryssland på det mest samvetslösa sätt har kastat sin militära förmåga över ett självständigt och demokratiskt land! Vi har alla genom massmedia och andra tillgängliga informationskanaler kunnat bevittna denna lömska angripares vidrigheter gentemot Ukrainas befolkning, såväl mot dess krigsmakt som mot civilbefolkningen. Inga skonas, inte barn, inte gravida mödrar, inte åldringar, sjuka eller funktionsnedsatta. Inga skonas, och till och med de som överlevda koncentrationslägren under andra världskriget och som ”befriades” av sovjetiska trupper 1945, har nu 2022 fått sätta livet till i det ryska anfällskriget. Och i Moskva trumpetar statsledningen och dess megafoner ut att den speciella militära operationen enbart syftar till att befria Ukraina från folkmord, nazister och knarkare! Jo pyttsan, Dr Goebbels och den s k ”Bagdad-Bob” har hamnat i skymundan när det gäller att servera groteska och fullständigt verklighetsfrämmande lögner. Inte för inte kallas Rysslands utrikesminister i viss utländsk press för ”lögnar-Lavrov”.

Ljusglimten i eländet är dock dels den fantastiska och beundransvärda kampviljan som uppvisats hos Ukrainas befolkning, allt från deras President till enskilda soldater och medborgare. Det är inte utan att jag kommer att tänka på en av stroforna i Runebergs diktsamling ”Fänrik Ståls sägner”, den som berättade om Sven Duva, nämligen: ”Bra, håll ut, min käcka gosse du, släpp ingen djävul över bron, håll ut en stund ännu”. När denna tidning når er så har Ukrainas frihetskamp pågått i fyra månader och alltjämt håller det ukrainska försvaret ställningarna och försvarar huvuddelen av sitt land och ”och släpper ingen djävul” över Dneprs broar. Den andra ljusglimten är den sammanhållning som visats i västvärlden till stöd för Ukrainas kamp och som givit sig i uttryck i leveranser av förnödenheter, skydds- och sjukvårdsmateriel och vapen till den kämpande befolkningen och hjälp till alla flyktingar som tvingats lämna sin hembygd, vare sig det är inom Ukrainas gränser eller i angränsande länder i Europa. Runt om i världen, och även i Karlskrona, har folk samlats till manifestationer för att visa sitt stöd för Ukraina och dess frihetskamp. Vår blågula korsflagga har på flera offentliga platser ackompanjerats av Ukrainas tvärskurna blågula flagga, och blått och gult symboliserar numera enligt President Volodymyr Zelenskyj frihet och demokrati.

För Sveriges del har det ryska kriget också inneburit omvälvande händelser och framtvingat nödvändiga beslut av vår statsledning. Vår försvarsminister som tidigare slagit fast att en svensk anslutning till Nato aldrig kommer att ske, har i ljuset av de inträffade händelserna fått

svänga 180 grader. Nu ligger vår ansökan på Natos bord och vi avvaktar den vidare processen. Beslut har också fattats att försvarsutgifterna skall uppgå till 2% av BNP så snart det är praktiskt möjligt, vad det nu i praktiken innebär kopplat till verkställighet och tidpunkt. Men upprustningen (från en låg nivå) har påbörjats och ser ut att accelerera. Och återigen aktualiseras frågan om att återetablera ett amfibieförband till Karlskrona, vilket denna ledarsida vid ett flertal tillfällen argumenterat för. Nu ansluter sig även den kände kolumnisten på Blekinge Läns Tidning, tillika ledamoten av Kungliga Krigsvetenskapsakademien, Patrik Oksanen, till denna ståndpunkt. På ledarsidan i nämnda tidning den 28 maj i år skriver han bland annat att ”*Regeringen har uttryckt önskemål om att bygga ut amfibieförmågan, det vill säga försvarsinsatser där land möter vatten. Förutom på befintliga placeringar i Stockholm och Göteborg kan det här leda till en återetablering i marinbasen Karlskrona av gamla KA 2, som då skulle bli AMF 2 med dagens benämning*”. Jag kan inte annat än att med kraft hålla med – det är nu dags att skrida till handling – återetablera ett amfibieförband i Karlskrona!

För kamratföreningens del har våren fortlöpt någorlunda enligt plan, dock blev vi tyvärr tvungna att ställa in den planerade vårresan till garnisonen i Eksjö. Göta Ingenjöreregemente och SWEDEC hade kopplat till utvecklingen och beredskapshöjningar ingen möjlighet att ta emot oss. Vårt reservalternativ med besök på Blekinge Flygflottilj kunde inte heller genomföras av samma skäl som hindrade oss från att besöka Eksjö. Däremot planerar vi att genomföra ett besök på Kungsholmsfort den 16 juni (inte genomfört när denna tidning trycks), och om detta kommer det att rapporteras om i nästa nummer. Årsmötet i februari genomfördes stadgeenligt på Sjöofficersmässen i Karlskrona, och vid detta tillfälle informerade örlogskapten Johan Melin oss om Marinens jubileumsår med anledning av att vi firar 500 år i år. En lokal höjdpunkt i Karlskrona blir den 13 augusti när Marinens dag går av stapeln.

Avslutningsvis vill jag önska er alla och era anhöriga en riktigt skön och avkopplande sommar och hoppas på sol, värme och ljumma kvällar såväl till lands som till sjöss!

Peter Glimvall

Stor artikel i Dagens Nyheter

Den 22 april (alltså före beslutet om Nato-anslutning), publicerade DN en stor artikel, tre helsidor, om Karlskrona och den historiska bakgrunden och förestående upp- rustningen under rubriken: ”Marinstaden gör sig redo – dubblerar antalet värnpliktiga”.

I artikeln intervjuas bland annat Rolf Lindén, tidigare överstelöjtnant vid KA 2. Tidningen har inte medgivit att vi återger del rikt illustrerade artikeln i helhet, så därför får vi nöja oss med ett par korta klipp:

”På morgonen den 24 februari, när det står klart att Ryssland invaderat Ukraina, har oron övergått i ilska. Rolf Lindén är förbannad.

- Vad var det vi sa? Hur fan kunde man tro att det här inte skulle hända? Det här är inget nytt beteende, det följer precis samma regler som under sovjettiden. Situationen vi har idag är ytterst nervös, säger han.”

” **Rolf Lindén skakar på huvudet.** Det är därför han är så upprörd nu. Han kan inte begripa att de svenska politikerna säger sig vara förvånade över invasionen i Ukraina. Och undrar varför de tänkt sig att just Sverige för alltid skulle vara fredat?”

”Från 1981 har Rolf Lindén ägnat större delen av sitt yrkesliv åt att bygga upp ubåtsskyddet. Nu är mycket av det arbetet nedmonterat. För ungefär i samma veva som Rolf Lindén gick i pension, påbörjades bantningen av den svenska marinen.”

(Ubåtsskydd var benämningen på kustartilleriets verksamhet, medan flottan bedrev ubåtsjakt.)

Artikeln i sin helhet kan läsas på följande länk:

<https://www.dn.se/sverige/marinstaden-gor-sig-redo-dubblerar-antalet-varnpliktiga/>

OBS! Man kanske måste vara prenumerant för att kunna läsa artikeln

Kustposten tackar DN för benäget bistånd.

Vad var det vi sa?

”En helt ny säkerhetspolitisk situation!”. Så har det låtit efter Rysslands anfall på Ukraina. Vår överraskade statsledning startar en säkerhetspolitisk analys en månad efter krigsutbrottet (!); genomför ett partirådslag på rekordtid för att landa i en Nato-ansökning; ett drygt halvår efter det att partiet enhälligt avvisat ett sådant.

Frånsett att ett sådant beslut knappast är en intern partipolitisk fråga, och att den säkerhetspolitiska analysen borde ha varit fortlöpande; och därmed klar redan den 24 februari, kan påståendet faktiskt ifrågasättas.

Globalt sett har vi faktiskt ingen omvälvande förändring. Säkerhetspolitiskt ser det likadant ut i stort. Skillnaden är att det där som många av oss varnade för; inte om, utan när; faktiskt inträffade.

Tecknen har faktiskt varit tydliga. Hela vägen från 80-talets kalla krig, via Afghanistan och en följd av ryska överfall på grannstater fram till ockupationen av Krim och östra Ukraina, med ett därefter pågående krig i regionen sedan 2014. Visst såg vi det komma. Sedan länge.

1980 och -81 pågick närmast förhoppningsfulla överläggningar om Östersjön som ett kärnvapenfritt innanhav. Trots att inte bara den sovjetiska kärnvapenbärande ubåten S-363 (U 137), utan även en andra Wiskey-ubåt (S-345?) befann sig inärligheten, även en mindre farkost opererandes söder Ronneby, och sannolikt en tredje Wiskey-ubåt i Hanöbukten: samtidigt kränkte Sveriges territorium. Trots Sovjets i praktiken öppna medgivande att deras enheter var kärnvapenbärande, lyckades Sverige inte dra rätt slutsats. På högsta nivå fanns flera som ifrågasatte både förekomsten av kärnvapen, om den stora operationen verkligen var avsiktlig, om det inte rörde sig om felnavigering (tre eller fyra ubåtar, samtidigt?).

En korrekt säkerhetspolitisk analys då, och senast efter de omfattande kränkningarna i samma område 1982-85, borde ha varit, att Sovjet frekvent uppträdde med kärnvapen på andra länders territorium.

Ryssland fortsatte att trampa på i samma fotspar. ”Ryska påskan” 2018. Då genomförs simulerade kärnvapenattacker med bomb- och jaktflyg mot bland annat Karlskrona/Ronneby, varvid svenskt territorium kränktes.

Vid den här tiden har vi ingen större uppfattning om rysk undervattensverksamhet, efter omfattande nedläggningar, bland annat av Kustartilleriet. Men slutsatsen var enkel att dra: Ryssland fortsätter att uppträda på svenskt territorium. Med kärnvapen.

2022 är det dags för samma sak igen: luftrummet över Gotland kränks på samma sätt; igen. Samma slutsats borde dras, men i stället ifrågasätts om planen verkligen hade kärnvapen ombord (Kom ihåg U 137!). Det är egentligen förfärande, om riksledning, höga partiföreträ-

dare (och massmedia) har så grundläggande brister i sina kunskaper: ryska/sovjetiska kärnvapenbärare har ALLTID sina vapen ombord. Dels för att kunna utdela ett första slag, när som helst; dels för att omedelbart kunna svara på en attack.

En reflektion; man kan ju undra om de (små)partier som nu kräver förbud mot kärnvapen på svenskt territorium begriper att vi frekvent har ”besök” av ryska/sovjetiska sådana; om ett förbud kommer att respekteras av Ryssland, trots Putins öppet uttalade hot om kärnvapeninsatser, och hur man tänker sig upprätthålla ett förbud även mot icke NATO-stater?

Ja, vad var det vi sa? Jo, vi sa, att den eviga freden faktiskt inte inträffade i och med Sovjets fall. Vi sa, att det där med att vi hade tio år på oss för en återhämtning krävde betydligt större politiskt mod, och insikt, än neddragningar och nedläggningar; samt om politiken verkligen visste, vilken dag de tio åren började ticka ner. (Idag vet vi svaret: de tio åren var 0 dagar).

Jo, vi sa, att så länge Rysslands statsskick inte förändras i grunden, och därmed den revanschistiska politiken, var det inte en fråga om om, utan om när Ryssland skulle expandera västerut. Alltså blev vi beskyllda för ryssofober, rysshatare, krigshetsare, i bästa fall brunblåa. Vi fick till och med ett eget invektiv: MÖP:ar. (Militärt Överintresserade Personer).

Inte ens ockupationen av Krim 2014 och ett pågående krig sedan dess öppnade ögonen på dem som var satta att se, utan man blev ”totalt överraskad” den 24 februari. Det var då vi sa: Vad var det vi sa.

Vi sa också: Lägg inte ner. Förändra, lägg i malpåse, men bevara förmågor, och främst kompetens.

Nu är vi där vi är. Vi har, fortfarande en hel del kompetenser som skulle vara till nytta vid den återtagning som nu förestår. Kamratföreningen har fört fram ett förslag i den riktningen, utan att mottas med nämnvärd entusiasm. Det arbetet fortsätter.

Men hur kommer det att bli efter ett NATO-inträde?

Här är en högst personlig snabbskiss på hur det kan komma att se ut. Och det kan gå snabbt.

I väster tar Norge, Danmark, Storbritannien och eventuellt Nederländerna över ansvaret för hela Kattegatt och Skagerack. Sverige säkrar Göteborg (med bland annat amfibie- och minsystem och luftvärn). Hamnen är viktig för oss, men även för Norges och Finlands försörjning.

I söder ansluter Sverige i en integrerad kontroll över Östersjöinloppen, vilket innebär koncentration av svenskt pansar, nya kustrobot- och minsystem i Öresundsregionen. Minst en pansarbataljon ingår i de rullande avlösningssystemen i Baltikum.

I södra Östersjön upprättas ett marint NATO-kommando med gruppering i Karlskrona. Finska flottan inriktas mot St Petersburg och Finska viken; de svenska, polska och tyska mot Kaliningrad och Baltikum.

Svenska ubåtssystemet inriktas också mot Kaliningrad. Ett ubåtskommando under svensk ledning upprät-

tas i Karlskrona. Då Finland inte har egna ubåtar, får Sverige ansvaret även i Finska viken. Sammantaget innebär detta en utökad marin basering i Karlskrona/Blekinge med Verkö och Karlshamns hamnar; minst ytterligare två ubåtar av A 26-klass: minst fyra nya ytattacksystem; ett amfibieregemente i Karlskrona med ansvar upp till Bråviken samt Gotland och med en amfibiebataljon ständigt i det rullande systemet. Gotland omfattas även av det rullande avlösningssystemet, med upp till fyra bataljoner ur andra Natoländer förutom svenska amfibie-, pansar- och luftvärnsförband; allt samordnat under svensk ledning. (Nu gäller det att Gotland sätter fart på tillståndsprövningarna, annars kommer förbanden nog ändå.)

Ålandsförträngningen blockeras av svenska och finska amfibiestridskrafter med kustrobot- och minsystem. Rysslands anfallskrig gör att Ålandstraktaten kan förpassas till historiens misslyckanden; och Bottenhavet/Bottenviken blir i praktiken under finsk-svensk kontroll. Amfibieregementet i Stockholm svarar även för området ner till Bråviken, då kraven på baseringsmöjligheter ökar.

I mitt förstärker armén den redan påbörjade uppbyggnaden med att säkra tillförsel av resurser över Norge via Sverige till Finland, vilket underlättas då överskeppning kan ske i eget, säkrat område.

I norr förstärks svensk närvaro med ytterligare ett regemente; finska, norska och svenska brigader samordnas under ett nordligt NATO-kommando, där Nordkalotten ingår i ansvarsområdet.

Över hela Skandinavien, Baltikum, och Östersjön samordnas flygstridskrafterna och långgräckviddigt luftförsvar i ett integrerat NATO-kommando.

Genom det egentligen enkla beslutet om NATO-inträde, stärks i ett slag säkerheten i norra Europa. För Finland, för Sverige, för hela Europa och NATO. Genom samordning och samutnyttjande av redan nu befintliga, samlade resurser uppnås en omedelbar förmågeökning och gör ett ryskt agerande i regionen till ytterligare ett ytterst riskabelt företag. Inordnandet i och uppbyggnaden av en ny ledningsstruktur ökar säkerheten än mer; och med de i sammanhanget måttliga resursförstärkingar på svensk sida som här skisserats, uppnår vi en politisk säkerhetsnivå som vi inte varit i närheten av i modern tid.

Rolf Lindén

Tung kustrobot var på plats vid den skånska kusten

I samband med förstärkningen av Gotland för någon månad sedan, placerade Försvarsmakten samtidigt ut lastbilsmonterade sjömålsrobotar i södra Skåne, ett robotsystem med en räckvidd på omkring 100 kilometer. Från sin grupperingsplats kan robotenheten, tillsammans med flyg och korvetter, sätta in sjömålsrobotar med lång räckvidd och därmed verka över stora delar av södra Östersjön.

Tung kustrobot återinfördes i Försvarsmakten 2016, och ingår sedan några år tillbaka fullt ut som ett krigsförband i marinen. Delar av materielen kommer från det tidigare kustrobotbatteriet, men mycket har moderniserats och anpassats till nuvarande förhållanden. Enheten är organisatoriskt och taktiskt helt integrerad i 3.sjöstridsflottiljen. Därigenom kan den, samordnat med flyg och ytstridsfartyg, avfyra robotar mot en eventuell angripare. Styrkan med enheten är, att bland annat kunna gruppera dolt utan att en motståndare vet var den befinner sig och på så sätt skapa ett taktiskt övertag.

– Enheten är ett bra verktyg, som dolt kan verka inom ett

stort område. Fartyg är oersättliga i den viktiga närvaron till sjöss, där vi med egna ögon kan se, vad som händer därute och på så sätt bidra till vår lägesuppfattning. Robotenhetens möjlighet till ett dolt uppträdande utgör därför ett viktigt komplement till fartygen och blir ytterligare ett verktyg i lådan, säger Jenny Ström, som är chef för 3.sjöstridsflottiljen.

Enheten skyddades av hemvärnssoldater ledda av Södra militärregionens stab.

Jimmie Adamsson

Rapport från OS KA 2

Då vi har fått en inriktning från MarinB att flytta från våra dåvarande lokaler till FYLGIA på Skönstavik, vilket genomfördes under sommaren och hösten 2021 och som har medfört att vi inte nu kan utnyttja våra möbler fullt ut och hänga upp våra tavlor. Enligt MarinB är det en interimistisk lösning i väntan på en permanent lösning.

C MarinB har nu beslutat att SAGA totalrenoveras inför KA2 intresseföreningars inflyttning, MarinB lägger beställning till FortV och förhoppningsvis kan renovering starta under hösten 22. Vi tömmer huset och får ett förråd där vi tills vidare kan förvara sakerna vi vill behålla. MarinB ställer upp med erforderliga transporter, även till museet KH.

När renoveringen är klar, flyttar samtliga föreningar in och vi möblerar tillsammans.

Föreningar som är knutna till KA 2 intresseförening är.

KA 2 Kamratförening

Officerssällskapet KA 2 (OS KA 2)

Museum för rörligt Kustartilleri

KAROF/SWEROF Ble

KA 2 Muldiv

Blekinge Hemvärvsveteransällskap (BVHS)

KA 2 Skytteförening

Verksamheten för OS KA 2 under kvarvarande år ser ut som följer:

PUB med respektive och grill
2022-09-09 Kl 1500-1800 Fylgia

PUB
2022-10-2 Kl 1500-1800 Fylgia

Barbara (PUB) med ärtsoppa
2022-12-02 Kl 1500-1800 Fylgia

Lillejul
2022-12-16 Kl 1800 Fylgia

Medlemsantal
Sällskapets medlemsantal är i dagsläget 56 st.

Jan-Olov Magnevall
Ordförande OS KA2

Jubileumsåret 2022 är invigt!

Tisdagen den 25 januari invigde Marinchefen vårt jubileumsår.

I samband med invigningen lanserades några av de bestående inslagen i vårt firande.

Under vecka 4 var det meningen, att Marinstridsdagarna skulle genomföras i Karlskrona. Återigen fick vi dessvärre planera om detta med hänsyn till gällande coronarestriktioner.

Som ett substitut för den första konferensdagen genomfördes den 25 januari en inspelning i Brinova arena i Karlskrona med i stort sett samma program, som skulle varit, om Marinstridsdagarna skulle genomföras som planerat. Denna inspelning släpptes för de anställda sent i början på februari.

Under inspelningen invigde Marinchefen jubileumsåret genom att bl.a. motta det första exemplaret av historieverket "Vår Marin". Redaktören C-G Dahl satt i en studio i Stockholm och överlämnade officiellt/virtuellt verket till Marinchef Ewa Skoog Haslum.

Under denna inspelning premiärvisades även trailern till den filmserie, som vi beställt av produktionsbolaget Pannrummet med den i militärhistoriska sammanhang välrenommerade producenten Melker Becker. Trailern finns att se på forsvarsmakten.se och FM youtubekanal, så håll ögonen öppna.

Marinens musikkår ramade in hela inspelningen genom att uruppföra Marinens jubileumsmarsch, "Vår Marin" komponerad av Anders Gustavsson. Denna marsch kommer att spelas vid samtliga av våra event under jubileumsåret.

Ouverty till jubiléet

Redan kvällen före, den 24 januari, spelade Marinens musikkår vid en konsert i Amiralitetskyrkan. Vårdar för den konsert var amiralitetsförsamlingen och i samband med konserten överlämnades också församlingens gåva till Marinen, en gåva som mottogs av Marinchefen på plats i kyrkan. Gåvan är ett cirka 12 minuter långt musikstycke som heter "Ulrica Pia", komponerad av tonsättaren Stefan Nilsson, känd för bl.a. Gabriellas sång och som guldbaggevinnare för bästa filmmusik. En mäktig gåva som kommer skänka mycket glädje under året och i framtiden. (Se särskild artikel på annan plats i tidningen1).

Johan Melin

Engagerade vid invigningen, från vänster CM kommunikationschef Rebecca Landberg, filmaren m.m. Melker Becker och projektledaren Johan Melin

Thomas Engevall

Föredrag om marin materielutveckling

Tisdagen den 23 november 2021 fyllde en intresserad och kunnig åhörarskara konferenslokalen i Drottning Victorias Örlogshem. Anledning? Kontorarnirral Thomas Engevall, chef för FMV ledningsstab och därmed i allra högsta grad insatt i utvecklingen av fartyg och övrig materiel till Marinen, skulle ge en dagsaktuell inblick i, hur de många projekten på materielsidan växer fram

Thomas inledde med en omvärldsanalys och visade hur utvecklingen i Ryssland och Kina har fått våra politiker att fatta beslut om väsentligt utökade ekonomiska ramar för att stärka försvaret. Talet om, att Flygvapnet fått oproportionerlig mycket, avvisade han. I verkligheten har samtliga försvarsgrenar fått ungefär lika stora tillskott. Även om det finns finansiering, kommer det dock att ta lång tid, innan vi fått ut nya ubåtar och ytstridsfartyg i aktiv tjänst. En orsak är, att det har gått så många år sedan, vi byggde nya ubåtar och korvetter, att nyckelpersonal hos Flottan och Karlskronavarvet har hunnit gå i pension eller är nära pensionering. Därmed måste hjulet uppfinnas på nytt och detta tar tid och kostar pengar.

Den långa tidsrymd, som förflutit sedan de senaste

Karlskronavarvet i gamla tider

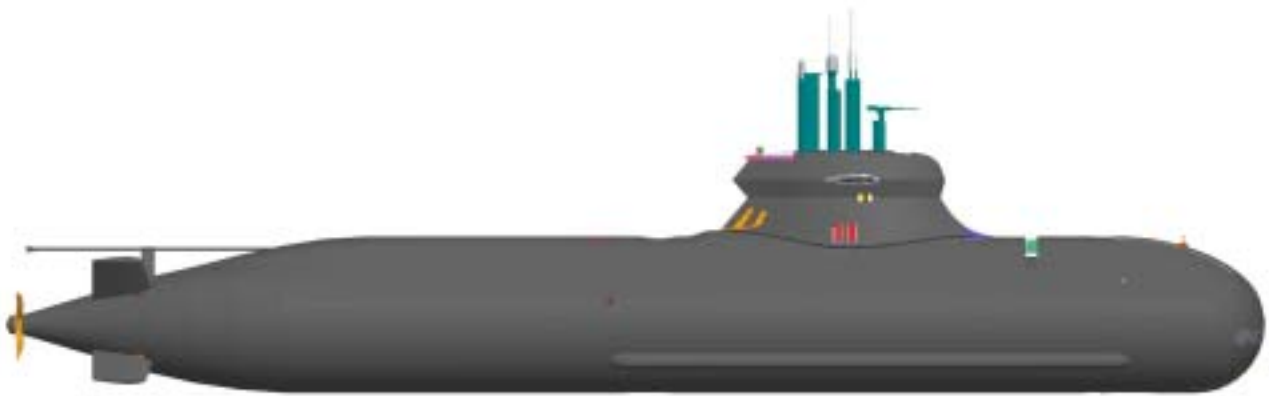
stora projekten, har lett till kunskapsbortfall också hos de industrier och verkstäder, som ska konstruera ny materiel. De tar gärna emot pengar, men har inte kapacitet att leverera färdig materiel, förrän de själva har byggt upp verkstadskapacitet och rekryterat personal. Thomas upplever det också som ett bekymmer, att vi bara har ett varv i Sverige, som har kapacitet att bygga örlogsfartyg. I ett försämrat säkerhetspolitiskt läge kan man eventuellt lägga ut tillverkning av skrov och inredning på utländska varv och därefter installera vapen och sensorer i Sverige. Det är dock en osäker väg att gå, vilket Thomas illustrerade med "Projekt Artemis". Signalspaningsfartyget, som ska ersätta *Orion*, började byggas på ett statligt polskt varv. Varvet gick dock i konkurs och *Artemis* låg halvfärdig. Man tvingades därför bogsera henne till Karlskrona för att fortsätta arbetet där. Allt text på konstruktionsritningarna är dock avfattad på polska, en dialekt som "pillimausarna" har svårt att förstå. Sålunda tog man hit ett hundratal polacker, inkvarterade dessa på Stadshotellet och låter dem fortsätta med arbetet att färdigställa *Artemis* i Karlskrona.

Thomas gjorde en bred exposé över allt mellan nya lätta torpeder, nybyggnad, halvtidsmodifieringar och livstidsförlängningar av fartyg, sjö- och luftvärnsrobot-system. Här nedan redogörs för några av de viktigaste projekten, han uppehöll sig vid.

Många av flottans fartyg börjar bli till åren och ett omfattande program för halvtidsmodifieringar och livstidsförlängningar pågår. Så har till exempel korvetterna *Sundsvall* och *Gävle* modifierats. *Gävle* levereras till flottan under våren 2022 och därefter följer *Sundsvall*. I sitt ombyggda skick kommer de att kunna tjänstgöra fram mot år 2030.

HMS Artemis. Foto Julius Lindahl

A26

Också korvett Visby ska halvtidsmodifieras. Äntligen kommer de att beväpnas med luftvärnsrobot och förses med nya system. Därefter bör de kunna vara operabla fram till år 2040.

Ersättare till Visbyklassen är också beslutad. Fyra fartyg ska byggas, varav två ska vara i drift år 2030. Fartygen kommer att konstrueras efter de erfarenheter, som vunnits med Visbyklassen. De blir något större och kommer att bestyckas med moderna sjömålsrobotsystem, luftvärnsrobot och torpeder. Nu pågår kravanalyser, som ska ligga till grund för beslut om typ av framdrivningsmaskineri, skrovkonstruktion, med mera. Projektet är kostnadsberäknat till 17 miljarder kronor.

På ubåtssidan pågår konstruktion av de nya A 26-ubåtarna, *Skåne* och *Blekinge*. Det kommer dock ta lång tid, innan de kan börja patrullera de svenska vattnen. Det har skrivits mycket om, att projektet har blivit kraftigt fördyrat. Det stämmer, men har bland annat sin grund i, att nya förmågor lagts till, efter det att kontraktet tecknades. Dessa ubåtar kommer att kosta 7 – 8 miljarder kronor per enhet.

Av befintliga ubåtar har *Gotland* och *Uppland* halvtidsmodifierats och de är nu operativa. Eftersom A 26-båtarna blir försenade, planerar man också för halvtidsmodifiering av ubåten *Halland* samt att hålla *Södermanland* igång, tills de nya ubåtarna finns på plats.

Thomas nämnde också annat, som inte kostar astronomiska belopp, men som ändå ökar vår kapacitet att stå emot en angripare. Bland annat finns nu åter en lättroblig kustrobotförmåga med stor slagkraft. Kostar mycket gör dock den utskällda helikopter 14. Det är en fin helikopter att flyga, men den kostar lika mycket som ett Viggenplan att hålla i luften. Helikopter 14 ska ju vara en ubåtsjakthelikopter. Den är utrustad med sonar, men saknar fortfarande vapen i form av torped och sjunkbomber. Detta beror på den franska tillverkaren och det har väckt stor irritation inte bara här utan också hos andra nationer, som köpt helikoptern. Det har gått så långt, att man börjat titta på alternativ, bland annat amerikanska Sea Hawk, som eventuell ersättning. För framtiden flaggar Thomas för autonoma system i form av obemannade enheter, som skulle kunna uppträda tillsammans med de bemannade fartygen.

HMS Gotland. Foto Försvarsmakten

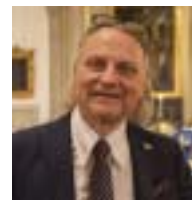
HMS Visby möter Ostindiefararen.
Foto Helikopterflottiljen

Vid den efterföljande frågestunden fick Thomas bland annat frågan, om det inte fanns intresse att köpa det finska fregattsystemet, som nu är i vardande. Jo, visst har man tittat på detta, men kommit fram till, att det inte passar vår flotta. Det är fartyg, som kommer att fungera bra i fred, men saknar den överlevnads- och stridsförmåga, vi kräver.

Med sitt föredrag fyllde Thomas många luckor i vårt vetande. Han tackades med en varm applåd och en påse med ”okänt” innehåll.

Krister Hansén

Kungl Amiralitetsförsamling uppvaktade Chefen för marinen

Kompositören
Stefan Nilsson

Kungl Karlskrona Amiralitetsförsamling är den enda kvarvarande militära församlingen i landet och fungerar förutom att vara församlingskyrka även att vara arbetsplatskyrka för de marina förbanden i Karlskrona.

Församlingen tog för något år sedan beslutet att uppvakta jubilarer Marinen med en gåva av något slag. Man fastnade för en gåva, som varar i en oändlig tid, en komposition med namnet *Ulrica Pia*, som kopplar kompositionen till Amiralitetskyrkan, Ulrica Pia. Som kompositör anlät man Stefan Nilsson, välkänd svensk kompositör, född 1955. Mest känd torde han vara för musikstycket *Gabriellas sång* från filmen *Såsom i himmelen* och musiken till TV-serien *Skärgårdsdoktorn*.

Måndagen den 24 januari startade Marinens 500-årsjubileum med en konsert i Amiralitetskyrkan med Marinens musikkår, där Stefan Nilssons komposition uruppfördes. På plats att ta emot gåvan var Chefen för marinen Ewa Skoog Haslum. Ceremonin hade fått namnet *Ouvertyr Marinen 500 år*.

Konserten inleddes med musik av John Ireland, Hugo Alfvén och Edward Elgar, alla styckena med tema från havet. Efter konserten följde korum, förrättat av amiralitetspastor Daniel Breimert. Då ordinarie dirigenten Alexander Hanson insjuknat, blixtkallades Lyckebysonen Per-Otto Johansson, som genomförde konserten med bravur.

Efter konsert och korum presenterade kyrkorådets ordförande Herman Håkansson gåvan, varefter kompositören presenterade sitt verk.

Så var det dags för musikkåren att uppföra verket, *Ulrica Pia*, följd av stående ovationer. Verket är cirka 12 minuter långt och komponerat på så sätt, att delar av verket kan användas vid olika tillfällen.

Sedan följde den formella överlämningen av gåvan, som strax dessförinnan hade framförts av musikkåren. Herman Håkansson överräckte en trälåda innehållande originalpartituret, ett USB-minne med musiken och Amiralitetsförsamlingen vapensköld.

Chefen för marinen Ewa Skoog Haslum tackade för gåvan, där hon bl.a. betonade musikens betydelse för våra liv.

Ceremonin avslutades med, att Du gamla Du fria sjöngs unisont.

Olle Melin

Som symbol för gåvan överlämnades en trälåda med partitur, USB-minne med musiken och Amiralitetsförsamlingens vapensköld.
Foto Michaela Linge

Före ceremonin. Musikkårens konsertmästare Elin Fleischer, kompositören Stefan Nilsson, amiralitetspastor Daniel Breimert samt kyrkorådets ordförande Herman Håkansson. Foto Olle Melin

Kompositionen *Ulrica Pia* framförs av Marinens musikkår under ledning av Per-Otto Johansson.
Foto Michaela Lingex

CM Ewa Skoog Haslum tar emot Amiralitetsförsamlingens gåva av kyrkorådets ordförande Herman Håkansson under överinseende av kompositören Stefan Nilsson.
Foto Michaela Linge

Klockstapeln

I Kjell Närkhammars fotoarkiv finns ett vykort föreställande Amiralitetsklockstapeln i Karlskrona. När man lämnar Örlogshamnen från Högvakten, reser sig i norr denna klockstapel, invigd 1699.

Sedan 1909 är Amiralitetsklockstapeln på Amiralitetsslättens högsta punkt, klockstapel för Amiralitetskyrkan, Ulrica Pia. Den ligger där en gång bastionen Wachtmeister låg, en bastion som ingick i Eric Dahlbergs försvarssystem runt det nya Örlogsvarvet.

Klockstapeln har formen av ett fyrkantigt trätorn, krönt av en hög lanternin. Den är byggd av rest furuvirke med fyra kraftiga hjärtstockar samt inklädd med bräder. Klockstapeln har genom åren endast fått smärre förändringar. Någon originalritning finns inte, men sannolikt är klockstapeln inspirerad av det berömda antika fyrtornet Pharos i Alexandria, vars utseende är bevarat genom avbildningar på egyptiska mynt från romersk kejsartid.

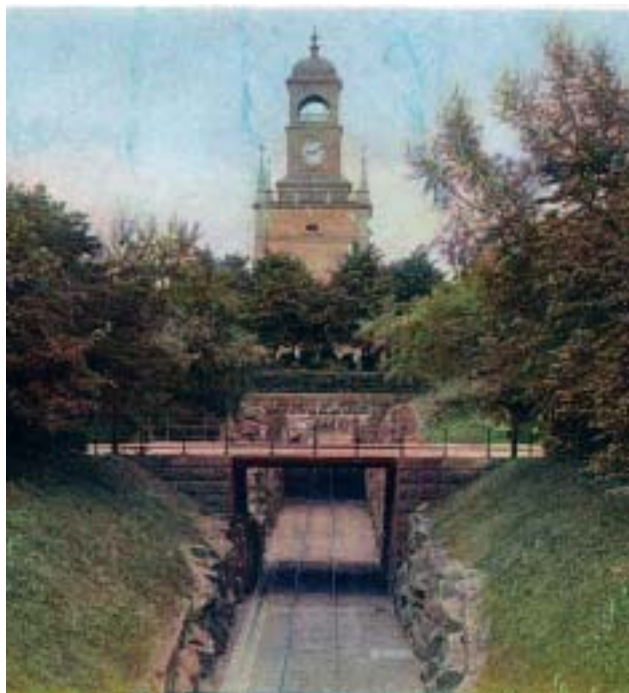
Vem, som ritat klockstapeln, har inte kunnat fastställas. En uppmättningsritning från 1850 finns i Krigsarkivet och är signerad Sasse. En större reparation av Klockstapeln gjordes 1856, men detta arbete har troligtvis inte förändrat byggnadens utseende.

Klockstapeln uppfördes ursprungligen för Örlogsvarvets behov. Varvet i Karlskrona hade behov av en tidmätare, som underrättade varvsfolket om arbetstidens gång. Detta var fram till 1909 huvuduppgiften för Klockstapeln, men det är också möjligt, att Klockstapeln även avsågs som utkiks- och signaltorn och kanske också som sjömärke.

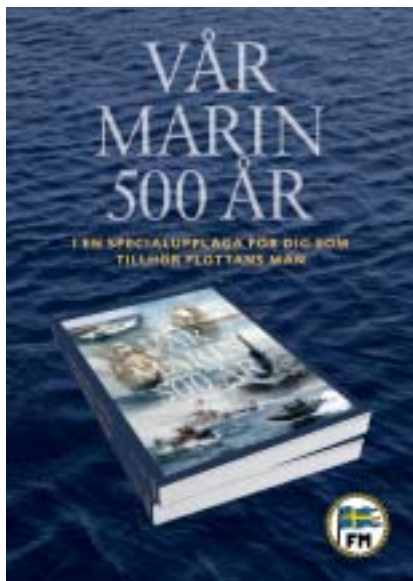
Några kuriosa. Den uppmärksamme lyssnaren hör, att klockorna ringer lördagar kl 1400. År 1909 slutade varvsarbetarna, vad jag kunnat hitta, kl 1400 på lördagar. Denna ringning har bibehållits som helgmålsringning. Landets övriga kyrkor ringer till helgmål kl 1800 på lördagar.

Om man passerar Klockstapeln under dygnets mörka timmar, kan man konstatera, att endast tre av de fyra urtavlorn, de åt öster, norr och väster, är upplysta. Urtavlan mot söder är svart. Så har det varit från starten och beror på, att sjöfarande inte skulle förväxla Klockstapeln med en fyr.

Olle Melin

Marinchefen tog emot bokverk ”Vår marin 500 år”

Boksläppet genomfördes digitalt. Foto Rebecca Landberg

Redaktör Claes-Göran Dahl lämnade över en jubileumsbox med två böcker till marinchef Ewa Skoog Haslum och marinförvaltaren Magnus Hall, vid en ceremoni i Karlskrona den tisdagen den 25 januari. Det blev också startskottet för marinens 500 års-jubileum, som kommer att firas under hela 2022, med olika aktiviteter på olika platser i landet.

Under dagen genomfördes en filminspelning för att starta verksamhets- och jubileumsåret 2022. En av programpunkterna var överlämnandet av det nytryckta bokverket ”Vår marin 500 år” till marinchef Ewa Skoog Haslum och marinförvaltaren Magnus Hall, en jubileumsutgåva med två inbundna band i en box av huvudförfattaren och bokens redaktör Claes-Göran Dahl.

Temat för böckerna är marinens 500-åriga historia, som berör hav, människor och konflikter.

– Det är en stor glädje för mig att ta emot det här praktfulla bokverket. Det finns så mycket intressant att hämta i vår marina historia, dels erfarenheter att ta med sig i framtiden men också ren allmänbildning, som skapar förståelse för, hur vi lever

idag. Jag kommer definitivt att ha verket framme för att visa alla, säger marinchefen. Jag vet, att Claes-Göran Dahl har lagt ner både kärlek och hårt arbete för att hålla ihop det omfattande innehållet. Rent spontant är de personliga berättelserna, något jag varmt rekommenderar.

Claes-Göran Dahl vid Attunda skeppsförlag har själv en bakgrund inom flottan och har i mer än 50 år skrivit om marinen.

– Det har varit något av en dröm och en stor ära för mig att få sammanfatta mer än femtio års skrivande i en bok om marinen, som har gett mig och mina kolleger så mycket. Det är därför något av en kärleksförklaring till vår marin, förklarar Claes-Göran Dahl.

– Våra marina traditioner är något vi verkligen värnar om. Som marinens traditionsofficer och även ordförande i Marinens traditionsråd känns det verkligen bra att få denna gedigna berättelse om vår historia. Vi tar med oss lärdomar från historien i vår utveckling av framtidens marin, säger marinförvaltaren Magnus Hall.

Anställda inom marinen har haft möjlighet att förhandsbeställa ett eget exemplar av bokverket med beräknad leverans i mars. För övriga

kommer verket ut till försäljning, bland annat på Marinmuseum i Karlskrona och Sjöhistoriska museet i Stockholm, under våren.

Självklart så finns bokverket även i en engelsk version, så att även intresserade personer, som inte svensktalande, kan få ta del av den.

Mer information om aktiviteter och vad som händer under marinens jubileumsår finns på Försvarmaktens webb under Aktuellt/Uppvisningar och evenemang/Marinen 500 år.

(Hämtat ur Marinstabens pressrealise)

Nytt frimärke

Med anledning av, att Marinen fyller 500 år 2022, har Postnord gett ut ett jubileumsfrimärke i tre versioner.

Den 27 april, utgivningsdagen, presenterades frimärkena på Sjöhistoriska museet och de som så önskade hade möjlighet att få sina eventuellt köpta märken signerade av formgivare och illustratörer. Henrik Karlsson är den, som svarat för designen av jubileumsmärkena.

Chefen för marinen, Ewa Skoog Haslum och representant från Postnord genomförde presentationen.

Postnord beskriver frimärkena så här.

- Skeppet Lybska Svan, som köptes från Lübeck av Gustav Vasa, var ett av tio fartyg som ankom Slätbaken den 7 juni 1522. Därför räknas det datumet som den svenska flottans, och därmed också marinens, födelsedag. Kanonröret i brons tros vara en trofé som erövrats i strid
- Den tretungade svenska amiralsflaggan och marinens vapen.
- Högteknologisk ubåt i Blekingeklassen, modell A26, som är under produktion. A26 är utrustad med en flexibel sluss i fören, där dykare ta sig ut och in.

Arket som frimärkena sitter på är ett sjökort över delar av Stockholms skärgård och där illustreras materiel, som har använts, och fortfarande används vid marin sjöfart, till exempel Stridsbåt 90H, Helikopter 4 utrustad med sonar för ubåtsjakt, kompassros och sextant.

Nu är det fritt fram att köpa dessa märken, där priserna är:

Rullfrimärke 26 kronor

Förstadagsbrev 108 kronor

Motivblad 86 kronor

Miniark 78 kronor

Olle Melin

Förstadagsbrev

Miniark

Det nya frimärket

Motivblad

Västra Hästholmen – försvaret av Karlskrona västerifrån

Fortparken, som mer eller mindre vuxit igen

När man angör Karlskrona från söder, kan man inte undgå att observera de stora forten på ömse sidor om farleden, Kungsholmen och Drottningsskär, båda med anor från 1680-talet. Längre in stöter man på befästningstornen God Natt och Kurrholmen och väl inne i staden de olika stadsbefästningarna.

Kommer man västerifrån, använder man farleden mellan de stora öarna Hasslö och Almö och där ligger Västra Hästholmen med sitt fort, övergivet sedan slutet av 1960-talet, men som varit en viktig del av försvaret av Karlskrona ända från 1680-talet.

Redan i riksgeneralkvartermästaren Eric Dahlbergs utkast till befästning av Karlskrona föreslogs, att ett jordbatteri skulle byggas på Hästholmen för försvaret av Arpösund, som sundet mellan Hasslö och Almö då kallades. I ett kungligt brev av den 6 april 1689 anbefalldes, att Hästholmen skulle befästas. Det rörde sig troligen om en provisorisk anläggning.

1724 års fästningskommission, med de ryska galärflottornas kusthärjningar i färskt minne, föreslog att Karlskrona skulle säkras mot galärer. Bland annat föreslog kommissionen, att sundet mellan Almö och Hasslö skulle försvaras med ett verk på Hästholmen, samt att vattnet mellan Hästholmen och Hasslö skulle fyllas med sten. Penningbrist och motsättningar mellan krigskollegium och amiralitetskollegium innebar, att ingenting gjordes åt de mindre inloppen till Karlskrona, däribland inloppet mellan Almö och Hästholmen.

Under Napoleonkrigen i början av 1800-talet var Häst-

holmsverken bemannade av soldater ur Kalmar regementet 1810 och Kronobergs regemente 1811. Troligen var batterierna på Hästholmen uppställda i öppna batterivärn av jordbatterityp med fronten åt väster.

De anläggningar som vid denna tid fanns på Hästholmen utgjordes av en redutt och tre batterier, ett corps de garde, ett kruthus och en optisk telegraf. Dessa anläggningar hade troligen tillkommit med början omkring 1790 då Abraham Bäck var fortifikationsbefälhavare i Karlskrona. Under de första åren av 1800-talet förbättrades verken på Hästholmen, fortfarande med Bäck som fortifikationsbefälhavare och med befälhavande amiralen i Karlskrona, Johan Puke, som pådrivare.

År 1833 föreslogs att ett stormfritt kasematterat verk skulle uppföras och arbetena startade. 12 till 16 kanoner skulle uppställas på ön. År 1836 sattes Hästholmen i fullt försvarstillstånd.

År 1850 uppgavs det att på Hästholmen fanns redutt, retranchement och krutkapell. Med retranchementet avsågs sannolikt tidigare nämnda batterier.

1867 års befästningskommitté föreslog, att skansen på Västra Hästholmen skulle fullbordas. Bland annat skulle ett jordbatteri för beskjutning av Hasslölandet anläggas på södra delen av ön. Vidare skulle ett bröstvärn i betong uppföras och bestyckas med fyra räfflade kanoner samt att pansarbrytande artilleri med pansarsköldar skulle anläggas.

År 1871 beslöts att bestyckningen på Västra Hästholmen skulle utgöras av ett tiotal pjäser.

År 1878 påbörjades utläggning av elektriska minor i

Västra Hästholmen från nordost. Foto Peter Nilsson

Dieselmotor från 1910, unik i sitt slag i landet

inloppen. 1886 inrättades en tändstation på Västra Hästholmen. Till denna kom syftstationer på Hasslö i söder och Österholmen i norr, byggda 1891.

Bestyckningsplanen för 1891 omfattade 27 pjäser fördelade på 7 linjer och en kasern. Kalibern var mellan 27 cm och 25 mm.

Utveckling under 1900-talet

1899 års riksdag beslöt på förslag av 1897 års befästningskommission om en omfattande ombyggnad av Västra Hästholmen med tillförsel av nytt modernt artilleri, framtaget speciellt för kustartilleriet. Ombyggnadsarbetena pågick åren 1903 - 1910 och i samband med detta tillfördes ett 12 cm tornbatteri om 4 pjäser och ett 57 mm batteri om tre pjäser. Till detta kom ett antal kvarvarande batterier av äldre modell. Tillförseln av modernt artilleri innebar, att Västra Hästholmen under första världskriget ansågs som Karlskrona fästnings starkaste enhet och hade följande bestyckning:

18 pjäser i 7 batterier och med kalibrar mellan 15,2 cm och 25 mm, benämnda VH 1, 2, 4, 6, 9, 10 och 11.

Efter 1925 års försvarsbeslut återstod endast batterierna VH 1 och VH 2. 1936 ändrades beteckningen till H 1 respektive H 2. Dessa batterier kom att utgå ur organisationen 1964 respektive 1969. Sista gången skjutning med H2 (12 cm) ägde rum, var 1965 och då med åldersklass ur KA 2.

Under såväl första som andra världskriget var Västra Hästholmen bemannat, under andra världskriget så gott som hela tiden.

Västra Hästholmen från öster. Till vänster fortexpeditionen, inrymd i en äldre kommandoplats, norra kasern, som innehöll officersförläggning, mäss och officerskök samt längs bort fortets sambandsfunktioner samt slutligen Linje I med bl.a. minstation och frontverkstad

Foto Olle Melin

Den unika manövertavlan för dieselmotorn

Under slutet av 1930-talet tillfördes luftvärnsautomatkanoner till fortet, först 25 mm kanoner och sedermera 40 mm kanoner m/1936.

Sedan det lätta batteriet H 1 utgått ur organisationen 1964 tillfördes Västra Hästholmen artilleritropp för sjömål i form av 40 mm dubbelautomatkanon m/1936. Denna utgick ur organisationen i slutet av 1970-talet och ersattes då av en värnkanon 74 med bemanning ur armén. Denna värnkanon utgick ur organisationen i början av 1990-talet.

Redan på 1880-talet utlades de första elektriska minorna i västra inloppet. Dessa manövrerades från tre stationer, syft- och tändstation på Västra Hästholmen och syftstationer på Hasslö och Österholmen. Den inre mineringen, som så småningom helt kom att manövreras från Västra Hästholmen utgick ur organisationen omkring 1960. Vid tiden för andra världskriget utlades en minering längre ut i inloppet med minstation på Kåsaskär. Denna minering drogs in 1965 som en följd av, att Hasslöbron stod klar i november 1964.

Till det tunga batteriet H 2 fanns en kedja av mätstationer runt batteriet. Från början användes så kallad långbasmätning, en form av bäringsmätning, från olika platser i skärgården. Till detta kom en lodbasmätare på Harön i Ronneby skärgård. Batteriet utnyttjade också den kedja av teodolittorn, som fanns runt om i skärgården. Således kunde tornen på Gö udde, Hasslö och Aspö utnyttjas. I slutet av 1950-talet tillfördes eldledningsradar och spaningsradar samt modern eldledningsutrustning till Västra Hästholmen.

Huvudingång till fortets norra del

Mätstationer fanns på Västra Hästholmen, Hasslö, Aspö, Harö (Ronneby skärgård) samt Lindö udde (rörlig). Till detta kom teodolitmätstationer på Aspö, Hasslö och Gö udde.

Strålkastaravdelning fanns från början på huvudön, men från slutet av 1930-talet flyttades strålkastarna ut från huvudön till Törnekalven på södra Hasslö respektive Gö udde.

Efter nedläggningen 1969 har fortet fungerat som mobiliseringsförråd fram till början av 1980-talet.

I dag förvaltas Västra Hästholmen av Statens Fastighetsverk.

Bemanning

1878 utgjordes krigsbemanningen på Västra Hästholmen av 15 officerare, 19 underofficerare och 318 manskap. Av dessa utgjorde cirka 90 % sjötrupp och resten kom från fortifikationen och infanteriet.

Fredsbemanningen utgjordes av 1 underofficer och 5 manskap.

Vid mobiliseringen 1914 utgjordes krigsbemanningen av 12 officerare, 17 underofficerare, 429 manskap och 1 civilmilitär (läkare)

Under andra världskriget utgjordes bemanningen av cirka 400 man, en siffra som kom att gälla fram till 1960-talet, då styrkan successivt reducerades.

Batteri H 2, 4 st 12 cm pjäs m/1902, skottvidd cirka 12 000 meter

Logement i fortets norra del. Här sov man i hängkojer

Ett unikum

En unik detalj på fortet är den dieselmotor, som installerades 1910 för strömförsörjning av olika delar av anläggningen. Den gav 77 volts likspänning och var i bruk ända till nedläggningen 1969. Motorn lär vara den enda kvarvarande i sitt slag i landet. Till dieselmotorn hörde också en unik manövertavla. Permanent elnät kom inte i bruk förrän på 1930-talet

Framtiden

Vad, som ska hända med fortet, är idag mycket osäkert. Fastighetsverket vill sälja anläggningen, men fått nej i olika omgångar. Riksantikvarien har föreslagit byggnadsminnesförklaring, men i det ärendet går det långsamt. I väntan på slutligt beslut förfaller fortet successivt och kostnaderna för avveckling eller för att bli byggnadsminne är enorma.

Jag har under början av 2000-talet haft förmånen att guida intresserade på fortet, men som läget är idag, är detta inte aktuellt. Säkerheten för besökande skulle äventyras.

Olle Melin

Robotkryssaren Moskva

Den 14 april 2022 gick den ryska robotkryssaren *Moskva* till botten utanför Ukrainas kust i Svarta havet. Uppgifterna om bakgrunden till haveriet är motstridiga. Från Kreml hävdas att brand utbrutit ombord, dock inte beroende på fientlig beskjutning. Kan det ha varit så att frityrolja i gunrumsköket fattat eld?

Från ukrainsk sida hävdas, att man beskjutit fartyget med sjömålsroboten Neptun och därvid fått in två träffar, som orsakat den brand, som blev fartygets öde. Amerikansk underrättelsetjänst bekräftar dessa uppgifter.

Kryssaren *Moskva* hette ursprungligen *Slava* och tillhörde Atlantklassen med systerfartygen *Marisal Ustinov*, *Varjag* och *Ukrajina* (!). Kryssaren *Slava/Moskva* sjösattes 1979 och togs i tjänst 1983. Hon var 186,6 meter lång och 20,8 meter bred. Deplacement 11 490 ton och hon kunde göra upp mot 32 knop med hjälp av fyra gasturbiner. För normal drift användes två dieselmotorer.

Slava/Moskva har under åren genomgått flera större reparationer och livstidsförlängningar. Det senaste stora arbetet avslutades juli 2020, men hon kom inte i tjänst förrän i februari 2021 och hon var vid förlisningen flaggskepp för den ryska Svarta HavsfloTTan. Besättningen har normalt uppgått till cirka 600 man och det är okänt om ytterligare personal, t.ex. marininfanteri, hade förlagts ombord med anledning av kriget med Ukraina. Den 18 april visade rysk TV en ceremoni i Sevastopol, där de från *Moskva* bärgade sjömännen och officerarna stod uppställda. På bilderna kunde cirka 100 man räknas in. Var övriga ca 400 - 500 man tagit vägen, nämndes inte. Det är troligt att många av dem vårdades för olika skador, men flertalet torde ha följt fartyget i djupet. Det rys-

Robotkryssaren Moskva

Robotkryssaren Moskva brinner

ka TV-inslaget gled också förbi ett berg av blommor och kransar samt band med inskriptionen Moskva. Att de ryska uppgifterna, att inga dödsoffer hade krävts under branden och den följande totalförlusten inte varit med sanningen överensstämmande torde vara uppenbart.

Krister Hansén

Fem frågor om Baltops

- Hur stort är Baltops i år? Ett 40-tal fartyg, 70-tal flyg och omkring 7.000 personer medverkade i årets övning. Den genomfördes under perioden 5-16/5 i södra Östersjön i ett område från Stockholms skärgård i norr, till de baltiska staterna i öster och ner till Polska kusten.
- Vilka deltog i årets övning? 16 nationer och organisationer deltog och Sverige bidrog med omkring 500 soldater, sjömän och officerare från marinens alla förband samt från K3, P18, A8, F17, Helikopterflottiljen och Hemvärnet.
- Vad hände i Sverige? Sverige stod som värd för ett antal övningsmoment på svensk mark, i svenskt luftrum och vatten, samt en gemensam konferens i Stockholm för deltagande enheter dagarna innan övningen startade. Det är främst områden på Gotland och övningsområdet på Ravlunda i Skåne som berördes av övningsverksamhet.
- Vad är Baltops? Baltops (Baltic Operations) är en ma-

rin övning som genomfördes för 51 gången. Sverige har deltagit vid ett 20-tal tillfällen tidigare. Syftet med Försvarmaktens deltagande är att **öka marinens och detta år även övriga försvarsgrenarnas förmåga att genomföra integrerade operationer tillsammans med andra nationer**. Baltops leds av den Amerikanska flottan och Nato är en del av planeringen och genomförandet.

- Övrigt av intresse: Då det bl a har övats på ubåtsjakt har det uttalats önskemål om att öva i svenska vatten då vi har en mycket svårmanövrerad skärgård. Att det är bräckt vatten försvårar ubåtsjakt ytterligare. Andra moment som haft stort fokus i årets övning är luftförsvaret, att säkra leder och hamninlopp, skydd av handelsvägar och civil sjötransport samt logistikförsörjning.

Michaela Linge

Basareholmen

Basareholmen från sjön - sydväst

Strax öster om Trossö i Karlskrona ligger Basareholmen, en ö som haft en stor betydelse för den svenska flottan från Karlskronas grundande till 1980-talet.

När flottan förlades till Karlskrona, så fanns de första varvsanläggningarna på Vämö mitt emot Hästö. På Hästö var det tänkt, att den nya staden skulle ligga, men så blev inte fallet.

Skröders skans var en av tre tidiga befästningsverk, som uppfördes på öarna kring den rätta leden in till Hästö och Vämö. Den ”rätta” leden var ursprungligen en farled, som användes för att vattenvägen ta sig till Lyckeby. Segelleden gick mellan öarna Kungshall och Basareholmen, svängde av vid Mjölhareholmen, fortsatte sedan i nordlig riktning förbi Kalsholmen och Hästö för att slutligen nå fram till Lyckebyåns mynning. Skröders skans på Basareholmen bildade, tillsammans med två liknande skansar på Fläskholmen och Mjölhareholmen, ett skydd av flottans ankringsplats genom att effektivt spärra av farlederna mellan öarna.

Namnet Basareholmen kommer troligen från basa d.v.s. i ånga hetta upp virket, som användes vid fartygsbyggen. På så sätt blev virket mera formbart. Metoden används ännu idag. Troligen användes ön av något av de civila skeppsbyggerierna, som fanns i Karlskrona på 1700-talet.

När örlogsbasen efter några år flyttades till Trossö, flyttades sjöartilleriets verksamhet från Kalmar till Laboratorieholmen, en liten ö strax öster om Stumholmen och sedan 1950-talet genom utfyllningar förenad med huvudön.

Verksamheten på Laboratorieholmen blev inte långvarig. Huvuddelen av artilleriverksamheten flyttades några decennier in på 1700-talet till den nybyggda artillerigår-

den på örlogsvarvet, medan själva fyrverkeriverksamheten blev kvar på Laboratorieholmen.

Den stora stadsbranden 1790 skonade visserligen anläggningen på Laboratorieholmen, men brandrisken gjorde, att man beslöt att flytta verksamheten. Basareholmen österut passade bra och anläggningen påbörjades. På grannön Lilla Basareholmen, det som idag är Koholmen, planerades ett nytt kruthus för det krut, som behövdes på Basareholmen. Kruthuset ritades redan 1791, men stod inte klart förrän på 1830-talet.

Det finns ytterst få uppgifter om de första åren på Basareholmen, men successivt byggdes verksamheten ut och kan indelas enligt följande: (årtalen är ungefärliga)

1790 – 1880 Fyrverkerilaboratorium, pyroteknisk bombappteringsverkstad

1880 – 1920 Nya lokaler för tillverkning av modern ammunition

1930 – 1940 Kraftig utbyggnad, industriell massproduktion av skarp ammunition

1950 – 1960 Ersättningsprodukter, nedtrappning

1970 – 1980 Provskjutningsverksamhet, nedläggning

1986 Verksamheten upphör

Kvar på ön från de första verksamhetsåren finns *Tillsyningsmannens bostad, Gamla ammunitionsförrådet, Förrådsbyggnad och Gamla verkstaden*. Dessa fyra byggnader flyttades strax efter 1790 från Laboratorieholmen till Basareholmen.

I slutet av 1800-talet påbörjades en om- och nybyggnadsprocess med anledning av den utökade verksamheten. Nya hus tillkom och de gamla moderniserades.

Åren 1905 – 1906 byggdes en apteringsverkstad för rationell ammunitionstillverkning. Byggnaden utgjordes

av en avlång verkstadslokal med ett antal arbetskamrar i trä. Mellan de olika lokalerna fanns en kraftig brandvägg, som skulle skydda vid en eventuell explosion. En längsgående kulvert förbinder de olika rummen och inne i kulverten fyller kraftiga järndörrar samma funktion som de kraftiga brandväggarna i tegel. Sammanlagt fanns åtta arbetskamrar, vilka rymde olika arbetsmoment enligt följande:

- 1 Tillverkning av laddningar
- 2 Patronsammansättning
- 3 Laddning och aptering av rör i projektil
- 4 Hopsättning av brandrör
- 5 Torkrum
- 6 Aptering av tändsats
- 7 Pressning
- 8 Satsblandning

Under andra världskriget bedrevs en industriell massproduktion på Basareholmen. Verksamheten hade egentligen startat redan efter 1936 års försvarsbeslut och från att ha varit ett 60-tal anställda vid Artilleridepartementet ökades styrkan successivt till 450 man, av vilka 90 – 100 arbetade på Basareholmen. Man arbetade i treskift och i styrkan fanns nu också kvinnor. Artilleridepartementet vid örlogssvarvet var vid denna tid landets största tillverkare av hylsor, cirka 100 000 hylsor i månaden. Nya hus tillkom på Basareholmen i takt med den utökade verksamheten.

Under andra världskriget fanns luftvärn grupperat på ön.

Efter andra världskrigets beredskap minskade verksamheten och 1986 skedde slutlig nedläggning av den pyrotekniska verksamheten på ön. Då hade hylstillverkningen i hylsverkstaden (nuvarande Gula kvadraten inom Örlogshamnen) upphört i slutet av 1950-talet.

Den siste verkmästaren på Basareholmen var Herbert Karlström och nedläggningen sammanföll med hans pensionsavgång. Men Herbert Karlström fortsatte sitt arbete i några av lokalerna, som han hyrde för konsultverksamhet åt Försvarets materielverk. När han slutade var han 90 år fyllda.

Två svåra olyckor har i modern tid inträffat på Basareholmen. 1949 inträffade en explosion i arbetskammar 8, varvid två man omkom. Den ena var den dåvarande platschefen. Av arbetskammar blev inget kvar och verkstadslängan har i dag endast sju kammare.

År 1952 inträffade en ny explosion och vid detta tillfälle skadades två arbetare allvarligt.

En kuriositet vad gäller byggnaderna är, att när verksamheten skulle utökas i slutet av 1930-talet, skulle det byggas nya omklädningsrum och lunchrum. Ritningarna angav två av varje, en vardera för män och kvinnor.

Herbert Karlström, siste platschefen på Basareholmen

Arbetskammar

Mot detta protesterade personalen och resultatet blev skilda omklädningsrum men gemensamt lunchrum.

Efter nedläggningen 1986 har byggnaderna förfallit. Statens fastighetsverk satte dock in räddningsåtgärder, framför allt för hustaken för ett eventuellt framtida bevarande. Och 2003 kom det efterlängtade beslutet, att Basareholmen med byggnader blev statligt byggnadsminnesmärke. Nu ankommer det på Statens fastighetsverk att vårda och kanske reparera anläggningen och förhoppningsvis kommer den i framtiden att kunna ta emot besökare och visa upp en speciell verksamhet i Karlskrona marina historia. Tyvärr har man på och runt ön påträffat en ansenlig mängd blindgångare, som gör, att ön tills vidare är avstängd, men att det för några år sedan sattes in röjningsåtgärder, som tyvärr visat sig inte vara otillräckliga.

Ytterligare kuriosa är, att den byggnad på ön östra del, som ligger närmast Koholmen, kallas för Afrika. Detta

Afrika

ska bero på, att de som rodde över det uppvägda krutet från Koholmen blev, ju längre dagen led, allt svartare i ansiktet. Det var i detta hus krutet placerades, innan det flyttades till de olika verkstadslokalerna.

Olle Melin

PS. Jag får be om ursäkt för sista stycket. Så får man kanske inte skriva idag, men det jag skriver, är i alla fall sant. Red

Foto Olle Melin

Kamratföreningens årsmöte 2022

Tisdagen den 22 februari var det så dags igen för vårt ordinarie årsmöte. Det kändes som om vi nyss genomfört ett årsmöte, och det stämmer, årsmötet 2021 senarelades på grund av pandemin och kunde först hållas i samband med KA 2 dagen den 30 oktober förra året. Men i år var ordningen återställd och vi kunde samlas och avhålla ett årsmöte som tidsmässigt höll sig inom ramen för våra stadgar.

Platsen var som brukligt under senare tid Sjöofficersmässen i Karlskrona, och där samlades ett knappt 30-tal medlemmar vid 17.30-bläcket för registrering, mingel och för att lyssna till ljuva toner från vårt eget husband KA2-oktetten som tagit plats i stora matsalen. I sedvanlig ordning avslutades konserten med marschen ”KA2 kamrater” som är tillägnad överste Roland Hultgren.

Årsmötet öppnades av undertecknad och som inledande punkt på dagordningen lästes telegram från Hans Majestät Konungen upp, i vilket han tackade kamratföreningen för den hälsning vi tidigare skickat och önskade oss lycka till med årsmötet och vår kommande verksamhet. Övriga inkomna hälsningar lästes upp och därefter vidtog parentation för de kamrater som avlidit under det gångna verksamhetsåret. Efter en tyst minut framförde KA2 oktetten ”ljusa skuggor” varvid regementsfanan, förd av Björn Wallmert, fälldes till sorg. Därefter följde regementsmarschen och fanan restes till parad. Efter parentationen vidtog en kort ajournering så att musikerna kunde lämna lokalen. När mötet återupptogs kunde så verksamhetsberättelse, ekonomisk berättelse, revisorerens berättelse och stadgeenliga val genomföras. Det blev omval av sittande styrelse som därmed fick förtroende att ytterligare ett år leda föreningens verksamhet – det tackar vi ödmjukt för.

Efter årsmötet bjöds till bords och vi fick oss en välsmakande tvårätters måltid serverad. Jag tror alla håller med mig om följande: Att sitta till bords i den vackra matsalen på Sjöofficersmässen och spisa en god måltid tillsammans med regementskamrater och utbyta glada minnen från tiden då KA 2 alltjämt var en viktig kugge i rikets försvar, är en av årets absoluta höjdpunkter.

I slutet av måltiden var det dags för örlogskaptan Johan Melin att i ord och bild informera oss om alla aktiviteter som kommer att genomföras under året med anledning av att Marinen i år firar 500 år. Det är ett späckat schema som inleddes redan i januari och kommer att pågå i stort sett under hela året och på flera platser i landet. En höjdpunkt för flera av oss blir helgen 12 – 14 augusti då firandet koncentreras till Karlskrona, och framför allt den 13 augusti då även Marinens dag genomförs med central utgångspunkt i Örlogshamnen. Ett mycket intressant föredrag som kamraterna koncentre-

rat lyssnade till och ställde engagerade frågor till föreläsaren.

Efter föredraget samlades vi i klubbrummet för angenäm samvaro varvid kaffe och därtill harmonierande drycker avnjöts. Som vanligt gick tiden fort, som den oftast gör när man har trevligt, och efterhand lämnade så kamraterna mässen och vandrade hemåt i den mörka kvällningen genom Karlskronas tysta gator.

Peter Glimvall

Kajsa Larsson och Yvonne Wirbrand i avvaktan på att mötet skall öppnas

Nils Gunnarsson och Lisbet Landin

Erling Holmberg och Birger Werner, glada och förväntansfulla

Kamratföreningens årsmöte 2022

Göran Löfgren och Per Engqvist
skålar för årsmötet

Lars Iger och Björn Linnarsjö
utbyter minnen

Mingel inför årsmötet. I förgrunden ser
vi Nils Gunnarsson samt Sune och Mo-
nica Carlsson.

Kvällens föredrag: Marinen 500 år

Kvällens föredragshållare örlogskaptan Johan Melin

Festligheterna i Karlskrona 12 – 14 augusti redovisades

Jubileets tema: 500 år av hav, människor
och konflikter

Stiftelsen Kronprinsessan Margaretas landstormsfond

Det finns några fonder, vars gävoändamål är att stödja frivillig försvarsverksamhet.

Stiftelsen Kronprinsessan Margaretas landstormsfond är en förmögen stiftelse, som årligen delar ut mellan 3,5 och 4 miljoner kronor. Vilka frivilligorganisationer, som är godkända, framgår av förordning.

Under senare år har delats ut anslag till icke godkända organisationer men med hänvisning till "Försvarsvänlig verksamhet". Ansökan bör då handla om projekt.

År 2021 skulle fonden firat sitt 100-årsjubileum, men pandemin satte käppar i hjulet. Lagom till jubileet, som sköts fram i tiden, var jubileumsboken klar.

Sten Munck af Rosenschöld fick uppdraget att skriva jubileumsboken och det är en mycket påkostad och intressant bok, som nu sprids på olika sätt. Boken bygger på en skrift om fonden, som utkom 1998. I bokens inledning finns ett välskrivet porträtt av kronprinsessan Margareta och vidare ett antal avsnitt om fonden utifrån olika perspektiv. Ett antal bilagor ingår med bl.a. olika reglementen men också en bilaga om Försvarsmaktens grundorganisation och utveckling från 2022.

Boken är mycket intressant, välskriven med ett utmärkt bildmaterial.

Olle Melin

Marinen 500 år i historietidning

Det har skrivits mycket om Marinen 500 år. I förra och detta nummer har det funnits artiklar främst kopplade till det utmärkta bokverket.

Men det skrivs om Marinen 500 år i flera andra sammanhang. Ett sådant exempel är tidskriften *Populär Historia*, som i nummer 6 – 2022 har en lång artikel, författad av professor emeritus vid Försvarshögskolan, Lars Ericson Wolke, välkänd och välskrivande militärhistorisk skribent.

I en tidskrift av detta slag kan man givetvis inte plocka in hela historien, utan här handlar det om nedslag. De episoder, som författaren tar upp, är:

- Amiralsskeppet *Mars* blodiga undergång 1564
- Slaget vid Femern 1644
- Slaget vid Svensksund 1790
- Ubåtskriget i Östersjön 1942
- U 137 grundstötning 1981

Artikeln är verkligen läsvärd.

Olle Melin

En hyllning till marinen 500 år

I detta numret av tidskriften skriver jag om den konsert Marinens Musikkår utförde, när Amiralitetsförsamlingen som 500-årsgåva skänkte Marinen en komposition, Ulrica Pia, komponerad av den kände svenska kompositören Stefan Nilsson.

Nu har kompositionen kommit ut på CD och självklart är, att även här är det Marinens Musikkår, som framför stycket. Så här skriver kompositören själv om stycket.

Efter en inspirerande vistelse i Karlskrona i oktober 2020 kom jag hem fullmatad av magiska intryck och komponerandet av Ulrica Pia kunde starta. Jag fick tidigt en detaljrik och inspirerande förklaring, till vad verket skulle symbolisera. Insikten om de täta banden mellan marinen och kyrkan gjorde, att komponerandet blev mycket intressant och visade sig också göra gott för dramaturgin i musiken. Kontakten med församlingen och musikkårens företrädare har under hela processen präglats av tydlighet, stolthet och värdighet.

Två av verkets teman är komponerade för att stå för sig själva och kan arrangeras om för varierande sättningar såsom bruksorkestrar, hemvärnskårer, kyrkorgel eller trångorgel etc.

Men skivan innehåller även annan musik. Inför 500-

årsjubileet uppdrogs åt Marinens Musikkår att ta fram en jubileumsmarsch. Den marsch, som antogs var *Vår marin*, komponerad av Fredrik Gustafsson (f 1986) Han var vid tillfället orkesterbibliotekarie vid musikkåren. Självklart inleder denna marsch skivan. Den uruppfördes i januari 2022 av Marinens Musikkår.

Ytterligare ett antal marscher ingår i albumet; *Vår flotta* av Ivar Widner, *Dristigheten* av Andreas Hanson och *Reginamarsch* av Ernst Urbach.

Till detta kommer Hugo Alfvéns *En skärgårdssägen*, Evert Taubes *Så skimrande var aldrig havet*, Jonas Nydesjöes *Underwater Adventures* och Mats Janhagens *Song for Peter*. Dirigent vid inspelningen var Alexander Hanson.

Det är en enastående bra inspelning, som musikkåren åstadkommit – som vanligt, säger jag.

Initiativet till inspelningen togs av Marinens Musikkårs vänner och bidrag kom från Kungl Amiralitetsförsamlingen i Karlskrona och Källvikenstiftelsen.

Olle Melin

Om Du vill köpa skivan, görs detta genom Marinens Musikkårs vänner. Skivan kostar 125 kronor inklusive frakt.

Du kan göra på följande sätt för att beställa skivan;

1. Swish: 123 116 21 97
2. Plusgiro 217 38-0
3. Bankgiro 5214-8905

Även övriga inspelningar med musikkåren kan beställas via vänföreningen. Priset är detsamma.

OBS! Glöm inte ange namn och adress, samt vilken skiva du vill köpa. Uppgifter om övriga CD-skivor hittar du på

www.marinensmusikkar.se/diskografi

Beställning kan skickas med mail:

mmv@marinensmusikkar.se

Du kan också ringa expeditionen 0455-858 33 eller 070-845 45 02

Revelj i Karlskrona efter pandemin

Den traditionella Reveljen, där Marinens Musikkår marscherar i syfte att hälsa vårens ankomst liksom att väcka stadens invånare och locka till deltagande, återupptogs till Karlskronabornas stora förtjusning årets 1 maj. Reveljen har anor från 1840 och det är inte många gånger, som man tvingats ställa in.

På årets Första maj var det dags igen efter två års uppehåll p.g.a. pandemin.

En stor skara människor följde troget musikkåren genom staden med uppehåll vid Föreningen Gamla Karlskronas klubblokal, på Björkholmen, där byalaget serverade blåbärssoppa och så avslutades marschen vid Gröna Gången, där marinbaschefen bjöd på kaffe.

Olle Melin

*Musikkåren under marsch på Vallgatan med kasern
Najaden till höger på bilden. I täten flaggtrumslagare
Karin Svensson
Foto Johan Melin*

Återetablera ett amfibieförband i Karlskrona!

Iskenet av angreppskriget som brutit ut i Europa i och med Rysslands invasion av Ukraina, har debatten om Sveriges försvarsförmåga intensifierats. Statsministern har slagit fast att 2 % av BNP skall anslås till det militära försvaret så fort det är praktiskt möjligt. Detta kommer att innebära en ökad tilldelning av ekonomiska medel till vår Försvarsmakt de kommande åren, vilket är välkommet och nödvändigt om vi skall kunna återuppbygga vår försvarsförmåga som under decennier rustats ner till ett minimum.

För Sverige är behovet av marina stridskrafter stort. Detta borde innebära att när Försvarsmakten nu tillförs resurser så bör en stor del av dessa gå till att förstärka och utveckla de marina förbanden. Detta gäller såväl Flottan och dess förband som amfibieförbanden. I dagsläget finns det två amfibieregementen i Sverige, Amf 1 i Stockholm och Amf 4 i Göteborg.

Karlskrona är Sveriges största örlogshamn! Här ligger huvuddelen av Sveriges enda marinbas och här är flera av Flottans sjöstridsförband utgångsgrupperade. Här ligger Sjöstridsskolan som ansvarar för den största delen av all marin utbildning och här finns SAAB/Karlskronavarvet där örlogsfartyg produceras och underhålls. Dessutom ligger Karlskrona i frontlinjen mot Ryssland. Det är från Karlskrona och till området vid Östersjöns sydöstra strand, Kaliningradområdet, det kortaste avståndet från Sverige till Ryssland. I Kaliningrads hamnstad Baltijsk ligger den ryska Östersjöflottan utgångsgrupperad. Det var härifrån landstigningsfartygen avse-

glade till Svarta Havet inför angreppet mot Ukraina.

Med dessa fakta, Karlskrona som Sveriges marina huvudbas och med det kortaste avståndet till Ryssland, är det helt naturligt att komma till slutsatsen att vi behöver snarast få ett amfibieförband i vårt område. Från kriget i Ukraina hör vi att Ryssland hitintills avstått från landstigningsoperationer vid Odessa därför att de fruktar att gå iland på en befäst kust. Ett amfibieförband i Karlskrona skulle motverka försök till landstigning genom att med verksamma vapensystem och lättroliga enheter i skärgårdsterräng kunna delta i kustförsvarsoperationer mot en angripare. Och numera behöver vi ju inte hymla om vem som är den troliga angriparen – denne finns 35 mil fågelvägen från Karlskrona.

Det finns redan nu enheter i de nuvarande marina förbanden som kan organiseras i större och anpassade enheter och därmed utgöra en grundstomme i utvecklandet av ett modernt och slagfärdigt amfibieförband i Karlskrona. Här finns tradition, erfarenhet, kunskap och vilja hos många av oss som tjänstgör eller har tjänstgjort inom Kustartilleriet/Amfibiekåren som kan bidra till etableringen av ett amfibieförband. Sverige behöver sin Marin, Sverige behöver sin Amfibiekår och Sverige behöver ett amfibieförband i sin största och viktigaste örlogshamn där avståndet till Ryssland är som kortast. Återetablera ett amfibieförband i Karlskrona – snarast!

Peter Glimvall
KA 2 Kamratförening

Historia

Flottan och kustartilleriet i en gemensam historia

Ångkorvetten *Balder* byggdes vid Örlogsvärvet i Karlskrona åren 1867 – 1870. Hon sjösattes den 11 juli 1870. Hon gjorde ett flertal långresor och den sista var 1900 – 1901 och gick till bl.a. Saint Barthélemy. Vid hemkomsten utstrangerades *Balder* och 1911 såldes hon för upphuggning.

Hur kommer då kustartilleriet in i bilden? Kustartilleriet fick ofta överta antikviteter från flottan och i detta fall rörde det sig om *Balders* ångslup, som placerades på KA 2 och Kungsholmen, där hon fick namnet *Pelikanen*. Det är om denna ”*Pillekaunen*”, som nedanstående episod ska ha inträffat.

Vid ett tillfälle skulle ångslupen föras från Kungsholmen till Karlskrona. Uppdraget anförtroddes åt en gammal flaggjunkare, som legat ”sjökommenderad” på fästningen längre än de flesta och därför ansågs besitta erforderliga navigatoriska färdigheter.

Färden gick bra, men vid själva tilläggnen bar det sig inte bättre, än att ångslupen gick rätt i kajen och skadades, med påföljd att det blev krigsrätt om saken.

Tillsagd av krigsdomaren att redogöra för förloppet, berättade flaggjunkaren med talande och yviga gester följande:

- Jag beourdrades att föra ångslupen *Pillikaunen* från Kongsbrouken till Kongsbrouken sistlidne toursdag. I maskin hade jag ein åu huvudets vägnar nåugot sämre fountad eildare, benämnd Måurtensson.
- Jag satte kurs på Kaulskrona och stävade

meid god faurt mot Smöiasken, på vilken eitt antaul madrasser fråun Flottans Sjukhus voure utlagda för väidring.

- Ouh, Harr doummare, deit vaur ett harligt väider, solen skein och måusarna skreik och rount omkring plaskade små våugor, när den vita Pillekaunen gleid fram liksom en svaun.

- Jaug roundade Smöirasken och närmade mej Kongsbroukajen och jaug gladde mej på förhand åut en lyckad manöiver. På behöriigt auvstånd beourdrade jaug stopp i maskin – å si på sautan – jaug fick stopp i maskin. Vid själva tilläggnen beourdrade jaug foull faurt back, men si dåu fick jaug foull faurt fram och såu smällde den vackra *Pillikaunen* rätt in i Kongsbroukajen.

- Dåu stack den doumme Måurtensson oupp sitt lea, lourviga tryne genom maskinkappen och fråugade:

- Vau vau dei?

- Och dåu sau jaug:

- Jau, vau dei vau, sir du inte, din sautans talgkatt, att båuten bleiv en enda bouckla.

Den här historien är säkert en s.k. vandringshistoria och har förmodligen inte inträffat. I Karlskrona förknippas, förutom historien från KA 2, episoden av de legendariska båtsmanskorpralerna Kisse Barg och Knöilen Mattsson.

Olle Melin

Nytt till sommaren

Inför muséets utställningsperiod sommaren 2022 har arbetet fortsatt med att utveckla muséets fasta utställning i en mer interaktiv riktning. Syftet med vårt arbete är att uppfylla vår vision – *Museum för rörligt kustartilleri – en historisk upplevelse och lärande för framtiden*. Förhoppningen är att muséets besökare ska få ett sammanhang av hur de olika objekten samverkar med varandra och tillsammans bildar respektive förbandsenhet.

Muséets fasta utställning

Förändringarna inför sommarsäsongen är omfattande. Verksamheten har framförallt koncentrerats till den inre utställningshallen. Materielen har omrangerats och utbyggnaden av rörliga modulväggar har fortsatt för att göra delutställningarna än mer förbands- och tjänsteinriktade. Som exempel kan nämnas att den tidigare fordonssamlingen är splittrad och fordonen är istället utställda i förbandsutställningarna.

Förutom att utställningsobjekten har flyttats så har nya förklarande texter och berättelser tagits fram till förband och verksamheter som tidigare saknats, exempelvis rörligt spärrkompani, rörlig mimspärrtropp, sambands- och underhållstjänst.

Genom att leda besökaren genom muséets olika delar vill vi skapa ökad förståelse för hur de olika enheterna är sammansatta. Vi hoppas på så sätt att muséets samlingar ökar besökarnas kunskaper om hur de rörliga artilleri-, robot och minförbanden inom kustartilleriet var organiserade. Vårt mål med förändringsarbetet är vidare att utveckla muséets stående utställning så att besökaren upplever en ”röd tråd” i utställningens olika delar.

Beträffande utomhusutställningen så har vi återtagit och själva renoverat roboten CT 10 inför årets säsong.

Årets tema

Förra årets tema utställning ”att skjuta mot sjömål” är tillvaratagen och återfinns i den fasta utställningen i entréhallen. Årets tema knyter an till Marinens 500 års firande.

Café FIKA

Inför årets säsong har vi utvecklat café utbudet och nya ”KA produkter” är framtagna till försäljning.

Varmt välkomna till muséet. Vi har öppet varje dag 27/6 – 4/9 kl. 1000 – 1600.

Alvis med besöksramp

Brockway på ny plats

LV delutställning

15_37 vinter

Vad en gammal bild kan berätta

I samband med första världskrigets utbrott 1914 stationerades två flygbåtsförare, Malmqvist och Sundstedt, med flygplan i Karlskrona på Stumholmen.

Verksamheten utökades successivt och namnet Karlskrona flygstation etablerades. På Stumholmen byggdes hangarer, expeditioner, verkstäder m.m.

Bilden, som är från åren efter 1914, visar en båthamn, som kom att ersättas av hangar nr 1, som numera är rivet. Där denna hangar låg, byggdes skjutbana för eldhandvapen och andra utbildningsanordningar för Karlskrona örlogsskolor.

Marinens första flygbåt skänktes av en bryggeridirektör Neumüller och gick under namnet bryggarkärran.

Verksamheten på Stumholmen pågick fram till 1949, men redan 1926 i samband med att försvarsgrenen Flygvapnet sattes upp, blev flygstationen ett detachement till Roslagens flygkår i Hägernäs, F 2K.

En unik svensk fartygstyp sjösattes 1933. Det var flygplanskryssaren *Gotland*, som förenade de traditionella kryssaregenskaperna med ett hangarfartygs egenskaper. Hon kunde medföra åtta spaningsflygplan och därmed förbättrades möjligheterna till spaning och övervakning väsentligt.

Bilden från Stumholmen är tagen av Gunnar Svensson, en gång verksam som flygare vid marinflyget.

Olle Melin

Flygplanskryssaren Gotland. Arkivbild

Hangar 4 på Stumholmen. Byggt på F 2-tiden, idag disponerad av Marinmuseum. Foto Olle Melin

Nya Böcker

Statsministermordet

Det här är ytterligare en bok om mordet på Olof Palme! Så reagerar säkert många, när de ser denna titeln. Under åren sedan mordet har det skrivits närmare 100-talet böcker om Palmemordet där olika delar av verkligheten har sytts ihop och sedan elektrifierats med skönlitterära gnistor.

Denna boken har skrivits av Hans-Gunnar Axberger och han var huvudsekreterare i den kommission, som granskade utredningen av statsministermordet. En oerhört läsvärd bok, vilken ger en samlad bild över vad som hänt under 34 år, fram till år 2020.

Utredningen av statsministermordet kantades från början av misslyckanden. Det dröjde bara några månader, innan regeringen tvingades tillsätta en kommission, som sedan följdes av ytterligare en. Under tiden urartade utredningen. Regeringen försökte gripa in men nådde inte missförhållandenas rötter. Ur dem växte den informella mordspaningen kring polisfantasten Ebbe Carlsson fram. Det politiska ansvaret granskades i riksdagen, men mer blev det inte, innan intresset vändes mot Christer Pettersson. Sedan han frikänts tilltog åter misstankarna om mörkläggnings.

När ingenting vidare hände, tillsattes efter närmare tio år en granskningskommission, i vilken H-G Axberger ingick. De lämnade en rapport 1999, vilken redovisade det polisarbete, som gjorts.

När polisens förundersökning år 2020 lades ned med beskedet, att mordet begåtts av försäkringstjänstemannen Stig Engström, som dock var avliden och vars skuld inte kunde fastställas, då hade en del, av vad som hänt genom åren, sjunkit undan i det allmänna medvetandet.

Av huvudaktörerna har flera gått ur tiden och andra bryr sig inte längre.

Boken söker inte och ger inte svaret på vem gärningsmannen var. Den försöker beskriva skälet till, varför han aldrig hittats.

Det som tydligt framgår i boken är polisens tillkortakommanden. De stod utan beredskap för händelser som denna; utan beredskapsplaner överhuvudtaget. Inte ens det mest grundläggande fungerade. När andra backade in i sina tjänsterum, tog Stockholms polismästare i stället ett steg framåt och började organisera. Det fungerade inte, det blev kaos. Alla paralyserades av en polischef i Stockholm, som inte visste vad han

gjorde, men fick hållas och hade statsledningens fulla förtroende,

Det mesta tyder på, att den generationens politiker saknade insikt om, hur oförberedd och oförmögen polisorganisationen var. Annars skulle Ingvar Carlsson och hans regering inte tytt sig till Hans Holmér. Eller också föreställde man sig, som Anna-Greta Leijon, att polisen inte behövdes utan det hela kunde ordnas upp av Ebbe Carlsson.

Men det hela överträffades efter 34 år, när en av riksåklagaren förordnad ämbetsman, utan bevis och med regeringens tysta bifall, sänkte en postum dom över en sedan decennier avliden person.

Det var den svenska rättsstatens slutliga kapitulation inför ett statsministermord den varken förmått förebygga eller utreda!

Författaren avslutar boken med: Det är hårda ord, jag vet. Beskriv det gärna vackrare, den som kan.

Författaren **Hans-Gunnar Axberger** är jurist var ledamot och huvudsekreterare i granskningskommissionen på 1990-talet. År 2007 blev han JO, där polis- och åklagarväsendet ingick. Han blev därefter professor i konstitutionell rätt.

Utgiven av Hans-Gunnar

Putins nya Ryssland - och det förflutnas skuggor

Ytterligare en bok om Putin och det ryska imperiet. Denna är skriven av en engelsk korrespondent, som har lång erfarenhet av Ryssland och ger en bild inifrån landet.

Ytterligt intressant, tankeväckande och ger en djup och bred förståelse och kunskap av det tidigare Sovjetunionen och det nuvarande Ryssland.

Allting förändras över en natt, när Sovjetunionen faller. Alla spelregler kastas överbord, inga sanningar gäller längre, rysarna vaknar upp i ett nytt och okänt fädernesland. Det vakuum, som uppstod, när ett gigantiskt rike kollapsade och en hel befolkning famlade efter en ny identitet, har Putin gjort sitt bästa att fylla.

I boken Putins nya Ryssland och det förflutnas skuggor ger författaren en djupgående förklaring till landets omsvängning under de senaste decennierna. Genom att självständigt annektera Krim och ständigt hänvisa till Sovjetunionens segerrika kamp mot fascismen, har Putins regim fått vanliga ryssar att känna, att deras land är en stormakt.

Författaren reser till Kremles korridorer, Gulags ödemarker och Ukrainas skyttegravar för att genom sina skarpa analyser och pulserande reportage undersöka, hur arvet efter Sovjets kollaps har påverkat Putins politik och vardagslivet för de millioner ryssar, som allt mer nostalgiskt blickar tillbaka till sovjettiden.

”Det finns en välkänd berättelse om en överstelöjtnant i KGB, som 1989 var stationerad i den östtyska staden Dresden. Vad han upplevde där, var nu bara en enskild människas upplevelse av ett förlopp, som millionals människor deltog i på olika sätt och som också hos många andra skulle lämna kvar sårigheter, vilka skulle förbli oläkta i årtal och årtionden. Men ekot av just den här personens upplevelser kom att få stor betydelse för Rysslands framtid.

Samtidigt som euforiska människor i Berlin började riva den mur, som skilde de båda Tyskland åt och skälade i den nya frihetsandan, lät en skärrad Putin förstöra allt material, som kunde kompromettera KGB, denna organisation som nyss verkat nästan allsmäktig. Det skulle dröja ytterligare två år, innan Sovjet gick under, men som Putin mindes det efteråt, var det just den dagen i Dresden, som han insåg, att slutet var nära för den kommunistiska supermakten. Han ska ha upplevt det som att han bevittnade, hur ett av världshistoriens största och mäktigaste imperier löstes upp inför hans ögon på det mest patetiska och förnedrande sätt. Det kändes som, om inte landet fanns längre, mindes Putin. Det var borta!

Boken Putins nya Ryssland är, som BBC News skriver: ”eftertänksam, modig och full av insikter. Alla som vill förstå Ryssland idag måste läsa den”.

Författare: **Shaun Walker**, som i över ett decennium har decennium varit korrespondent i Ryssland, bl. a för *The Guardian* och *The Independent*.

Originalalets titel: *The long hangover - Putin's new Russia and the ghosts of the past*.

Översättning: Nils Håkansson.

Tryck: ScandBook UAB 2020.

ISBN 978-91-7775-100-7.

Stellan Andersson.

Ett kustförsvar i världsklass Det svenska invasionförsvaret under kalla kriget

Den här boken påminner mig osökt om strategi- och taktiklektionerna på såväl Sjökrigsskolan som Militärhögskolan. Boken beskriver bl.a. hur ett invasionsanfall mot Sverige skulle bekämpas. Först kom jaktflyget, därefter ubåtarna för spaning och eventuellt torpedanfall, utsjömineringar lades ut följda av attackflyget (ÖB:s klubba). Hade man slunkit igenom, så möttes man av flottans olika enheter och kom man nästan fram till kusten, så fanns ett starkt kustartilleri. Kom man iland möttes man av vår mycket stora armé.

Men boken innehåller mycket mera. Varje beskrivning av händelseförloppet vid en invasion får ett eget kapitel, där omfattningen av förbandsstrukturen beskrivs översiktligt och mycket informationsrikt.

Kärnvapenfrågan får en särskild beskrivning i boken.

Boken är skriven av filosofie doktor tillika reservofficeren kapten Ulf Sundberg och ger en fyllig bild om det svenska försvaret under kalla kriget. Ett mycket rikt bildmaterial förhöjer avsevärt bokens läsvärde. Boken beskriver också Kustflottans organisation vid olika tillfällen och en diger litteraturlista.

Pennan och Svärdet.

ISBN 978-91-88885-79-1

Olle Melin

Säpo inifrån

Detta är en bok, som jag trodde aldrig jag skulle få läsa. Säpo har alltid för mig varit det hemligaste av det hemliga. I boken skriver eller intervjuas tio före detta medarbetare på Säpo och de skriver, så uppfattar jag det, om stora delar av sin hemliga verksamhet. De har ofta arbetat i det tysta med stor uthållighet och ibland med hot mot sig.

Det handlar om dubbelagenter, spioner, terrorister, signalspanare, livvakter, administratörer med flera. De beskriver öppet om sin verksamhet och de händelser, de varit inblandade i under sina år på Säpo.

Många av ärendena och arbetet med dessa är kända för en större allmänhet genom massmedia, men här kan man få en omfattande fördjupning i dessa ärenden, som av naturliga skäl inte varit utlämnade.

I ett av kapitlen, *Säpos nestor*, har vår förbundssekreterare Krister Hanséns omfattande arbete på olika områden och i olika positioner, bl.a. utomlands redovisats. Det är en imponerande gärning, som här beskrivs.

Boken omfattar närmare 400 sidor, vilket kan verka avskräckande, men har man väl satt igång, så är boken svår att släppa. Vill man veta saker om landets kanske hemligaste verksamheter, så läs denna bok! Boken är lättläst och kryddad med lite internt skvaler, vilket piggar upp.

Författarna heter Bengt Nylander och Lars Korsell. Bengt Nylander var chef för Säpos samlade kontraspionage åren 1998 – 2005 och började på Säpo redan 1981, vid den så kallade Ryssroteln, där man bl.a. skulle förhindra den sovjetiska underrättelseverksamheten i Sverige. Han avslutade sin aktiva tjänst vid Länskriminalen i Stockholm 2015.

Lars Korsell är jurist samt docent i kriminologi vid Stockholms universitet. Han har en bakgrund som domare, rättsakkunnig, chefsjurist m.m. Han har de senaste tjugo åren forskat vid Brottsförebyggande rådet om ekonomisk och organiserad brottslighet. Tillsammans har de 2016 skrivit boken *Det som inte har berättats*, som handlar om Nylanders tid vid Säpos kontraspionage. Medströms Bokförlag.

ISBN 978-91-7329-172-9

Olle Melin

I fred & örlog

Vid ett första påseende av boken *I fred och örlog*, kan den tyckas som en konkurrent till Marinens bok *Vår Marin 500 år*. Så är det definitivt inte, utan man kan kanske kalla den här boken för ett komplement, där vissa händelser under de 500 åren spelat en avgörande roll för såväl den svenska marinen som för den engelska Royal Navy.

Boken inleds med ett kapitel om örlogsfloTTan 1522 - 1658 och då handlar det mest om handelsskydd för de båda flottorna. Fortsättningen handlar om ömsom den svenska och ömsom den engelska flottan och deras förhållanden till varandra i såväl krig som fred.

Boken innehåller också ett antal kapitel från andra världskriget och åren därefter såsom brittiska flottans agerande mot de svenska jagarna vid Färöarna 1940, den svenska flottans medverkan vid jakten på *Bismarck*, blockadbrytningen mellan Sverige och England samt Winston Churchills planerade flyngangrepp mot Luleå 1940 och inte minst Stena Impero-incidenten i Hormuzsundet 2019. Samarbetet vad gäller marin teknik från af Chapman fram till våra dagar har också sin givna plats i boken.

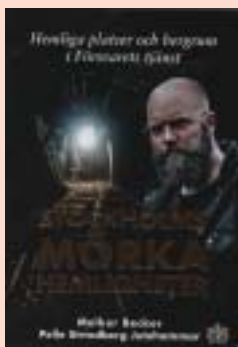
Bokens olika avsnitt är skrivna av såväl svenska som engelska författare, ibland tillsammans. Carl Johan Hagman, Christer Hägg, Thomas Engevall, Gustaf von Hofsten, Göran Wallén och Nils Modig är medverkande svenska författare och Captain Peter Hore är den mest flitige av de medverkande engelska författarna.

Det är ett stort antal historiska skildringar, skrivna av de främsta svenska, brittiska och amerikanska sjökrigshistoriska författarna, ofta f.d. sjöofficerare, som satt sin prägel på boken. Genom deras omfattande arkivforskningar avslöjar boken flera hittills okända händelser, som på olika sätt påverkat Sveriges historia. Boken är välskriven, intressant men samtidigt lättläst i en fin språklig stil. Och visst är det roligt med några episoder, som knappast kunnat påverka vår historia som t.ex. Gustaf von Hofstens kapitel om Cigarrklubben Gustaf V.

Layoutmässigt är boken en fullträff och det rika bildmaterialet bidrar i högsta grad till läsvärdet.

Redaktören för antologin, Gustaf von Hofsten, är värd all eloge för sitt arbete. Breakwater publishing.
ISBN 978-91-86687-70-0

Olle Melin

Stockholms mörka hemligheter

Boken har undertiteln *Hemliga platser och berggrum i Försvarets tjänst*. De handlar om tio platser, inte endast i Stockholms stad utan även platser en bit bort, men samtliga med uppgift att försvara rikets huvudstad. Boken har två författare, Melker Becker och Pelle Strindberg Jutehammar. Melker Becker är känd för en stor allmänhet för sina TV-program, kallade *Hemliga rum*. Han har också producerat ett antal filmsekvenser om Marinen 500 år. Dessa filmer hade premiär i april.

Det börjar med Hårsfjärdskatastrofen 1941. Därefter följer Spionplatserna på Östermalm och Karlaplan, Hur många visste t.ex., att under Storkyrkan i Gamla stan finns ett omfattande tunnelsystem.

Den tidigare ammunitionsfabriken i Vinterviken får ett eget kapitel. Exempel på skyddsobjekt kan åskådliggöras med Kaknästornet och det är ett av väldigt många anläggningar, som kan kallas skyddsobjekt.

Ett av kustartilleriets många anläggningar exemplifieras med ERSTA-batteriet på Landsort. Det är ett batteri utrustat med 12 cm kanon m/70. Det fanns sex sådana batterier i landet – ett av världens allra bästa artillerisystem. Batteriet på Landsort hade en viktig uppgift att förhindra fientligt angrepp på Stockholm.

Under Södersjukhuset fanns ett stort Krigssjukhus, som får en omfattande beskrivning. Hur många Stockholmare visste detta?

Stockholms, och kanske hela landets största är kanske Storstockholms största skyddsrum. Att utnyttja en tunnelbana som skydd är inget nytt. Engelsmännen utnyttjade sin "Underground" under Blitzten under andra världskriget.

Detta var en kort beskrivning av bokens innehåll. Den ska läsas, men framförallt bör man utnyttja det omfattande bilderna, kartorna och skisserna.

Boken är välskriven i en lättäm stil, bilderna är omfattande och mycket bra och de medföljande kartorna betyder mycket vid läsandet av boken.

En stor eloge för författarna Melker Becker och Pelle Strindberg Jutehammar. Svenskt militärhistoriskt bibliotek. ISBN 978-91-88885-74-6

Olle Melin

Vår marin 500 år

Så är den då distribuerad – marinens jubileumsbok *Vår marin 500 år*.

Det är ett omfattande bokverk i två band, vardera på cirka 400 sidor, del 1 åren 1522 – 1899 och del två åren 1900 – 2022 som nu finns tillgänglig. Huvudredaktör har varit Claes-Göran Dahl som även har skrivit många av avsnitten. Till hans hjälp har funnits cirka 40 andra skribenter.

Det var inte oväntat, att viss kritik skulle komma. Kritiken gick oftast ut på frågan: varför kom inte det och det med. Men jag anser det är en bedrift att skildra marinens 500 år på 800 sidor. Här kan man ta fram det gamla talesättet – *i begränsningen röjer sig mästaren*.

Upplägget med att i en historisk kronologisk lägga till några enskilda episoder är mycket tilltalande.

Det här är ett bokverk, som man inte börjar läsa på sidan 1 och sträckläser till sidan 400 i band nummer två. Nej, se det som ett uppslagsverk och har Du börjat med ett avsnitt, så lockas Du att läsa flera. Boken är skriven i en ledig och läsvärd stil.

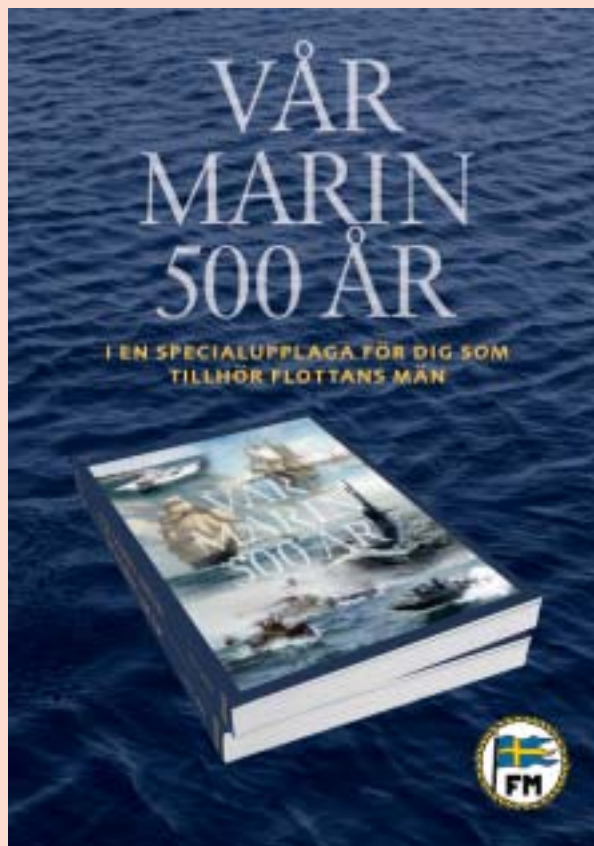
Boken är också mycket proffsig, vad gäller layout och det mycket omfattande bildmaterialet förhöjer läsvärdet avsevärt.

Redaktören Claes-Göran Dahl är värd all uppskattning och vi gläds med honom, när han senare i år tar emot Stiftelsen Sveriges Sjömanshus utmärkelse, Årets litteraturpris.

En stor eloge ska även förläggaren Thomas Borggren ha.

Flottans Män fick en egen utgåva med ett långt kapitel om föreningen. Inte mindre än 490 böcker beställdes – imponerande!

Olle Melin

KA2 Muldivision

Årsmöte 2021.

Från vänster: J-O Pettersson, Göran Löfgren, Erling Holmberg och Rolf Linden.

Från vänster: Leif Breidemar och Christer Antonsson

Föreningen genomförde 2021-10-02 sitt årsmöte enligt sina stadgar. Gunnar Medemyr omvaldes till ordförande för ett år. Övriga styrelseledamöter och ledamöter samt deras uppgifter efter konstituerande.

Vise ordförande	Lars Hidling
Kassör	Lennart Avendal
Sekreterare	Ulf Sejlert
Styrelseledamot	Stig Olofsson
Styrelsesuppleant	Christer Antonsson
Styrelsesuppleant	Harald Åkesson
Styrelsesuppleant	Leif Breidemar

Revisor	Johan Melin
Revisor	Erling Holmberg
Revisorssuppleant	Sven Karlsson

Valberedning	Erling Holmberg
Valberedning	Nils Jonasson
Valberedning	Patric Eidstedt

Mtrl.- redogörare	Leif Breidemar
Webbansvarig	Gunnar Medemyr
Samord. / stugvärd	Ulf Sejlert

Avlidna medlemmar:	
Arne Lundström	Avliden 2021-09-15
Stig Jönsson	Avliden 2021-08-03

Verksamhetsplan 2022.
Se föreningens hemsida: ka2muldiv.org

Som sig bör så avslutades dagen med fika, prat om den gamla goda tiden och mycket skratt.

Foton från årsmötet 2021.

Från vänster: Harald Åkesson och Rolf Wellbring.

HÖSTMÖTE 2022

KA 2 kamratförening bjuder in till sedvanligt Höstmöte enligt nedan:

Dag: Torsdag den 27 oktober

Tid: 1800

Plats: Sjöofficersmässen i Karlskrona

Pris: 250 kronor för medlem, 300 kronor för medföljande gäst(-er)

I år är det 120 år sedan Kustartilleriet och därmed KA 2 grundades, och det vill vi uppmärksamma denna kväll med att spisa en traditionell "krigsrätt"

- silltallrik, ärtsoppa och pannkakor!

Armälan: Senast 19 oktober till Lisbet Landin på e-post:

ka2.karlskrona@gmail.com

eller på telefon 073-182 80 47

Alternativt till Björn Wallmert på telefon 070-539 22 03

Betalning: sker genom att sätta in avgiften på vårt plusgiro 98067-2 senast den 19 oktober!

Välkomna till en trevlig kväll i kamratskapets tecken!

GRILLFEST 18 AUGUSTI

Flottans män planerar att genomföra traditionell grillfest i år och bjuder i vanlig ordning in KA 2 kamratförening att delta.

Grillfesten genomförs torsdagen den 18 augusti på Skönstavik. Samling 1600.

Anmälan om deltagande görs senast 10 augusti på telefon till Pelle Nejderfeldt 070 - 64 04 852.

VÄLKOMNA

INBJUDAN till kamratträff i Göteborg 2022-09-02—04

***Kamratföreningen i Göteborg Amf 4 inbjuder till kamratträff.
KA 2 kamratförening disponerar inledningsvis 20 platser.
Deltagande är öppet för alla medlemmar och kostar 300:- per person för
föreläggning och middagar samt transport till och från Göteborg.
Den enskilde får därutöver betala frukost och lunch på plats.***

Program

- Fredag 2/9*** ***Kl 0900*** ***Avresa med buss från Stortorget (Rådhuset)
Upphämtning vid Angöringen, andra stopp längs vägen enligt
överenskommelse
Fika och lunch längs vägen***
- Kl 1500*** ***Ankomst Göteborg - Inkvartering i logement
Drink på mässen - Middag***
- Lördag 3/9*** ***Frukost***
- Fm*** ***Rundvandring med guide på Oscar II fort och besök vid
garnisonens traditionsutrymmen
Lunch***
- Em*** ***Sjötransport till Käsö med strandhugg på Galterö och Styrö
Guidning runt Käsö, inkvartering samt klassisk Käsömiddag
(skaldjur)
Barhäng – Nattning på Käsö***
- Söndag 4/9*** ***Frukost – Egen tid***
- Fm*** ***Transport åter till Amf 4 och avsked
Buss till Karlskrona, lunch längs vägen
~Kl 1600*** ***Cirkatid åter Karlskrona Stortorget via Angöringen***

***Anmälan till ka2.karlskrona@gmail.com alt tfn 073-182 80 47
Betaling 300:- till plusgiro 98067-2
Bindande anmälan och betaling senast 15 juli***

Fossilnytt

Blandade ”Fossiliteter” i nutid.

Till fossilåldern ”hör” att man ”ser” fåglarne, med större intresse. Genom mitt köksfönster betraktar jag varje morgon ”småfåglarnas” beteende. En morgon hade de samlats på behörigt avstånd från en hackspett. Vaksamt undrande om det möjligen var en ”hacker”.

”Lag och ordning” har blivit modeord för ministrar. Det gillar jag och jag är inte orolig för ”snuslagen” då jag inte brukar denna vara. Men ”prillan” kan bli dyrbar om man bara spottar ut den när den är förbrukad. Det kan rendera i dryga böter, som inte är en spottstyver. Detta påminner mig om två ”fossilhändelser”. Från min tidiga ungdom minns jag en respekterad välbärgad bonde som alltid laddade med en halv dosa. En riktig ”snusmumrik”. Följden blev en ständig ström av strilande snus i mungiporna. Det var fult och han hade säkert blivit gripen om det skett nu. Den andra händelsen var att en kamrat fick inskrivet i sitt ISK:2-betyg – ”snusar fult”. Det höll på att spolia hans karriär. Vad jag vet blev han i alla fall en framgångsrik man och han är verkligen inte snustorr.

Nej nu får det vara slut med dessa snusförnuftigheter.

Om OS vara eller icke vara på grund av pandemin och politiken kan nog mycket sägas. Förr följde jag mycket mer händelserna på de olika arenorna. Intresset har svalnat. Jag vet icke varför, fast kanske ändå. När man hört alla experttuttalanden så är ju saken klar. Sverige tar guld.

Men jag har tröttnat på de vintersporterna där man mest bommar eller befinner sig i luften. Kvadruplar och saltomortaler i all ära, men finliret i curling fascinerar.

Det här är förstås enbart fossiltänk.

Skogsstyrelsens direktiv har fått skogsägare i allmänhet att ändra texten i det gamla ordstävets ”bättre en fågel i handen än tio i skogen” till ”bättre en fågel i handen än en enda i skogen”.

Jag bor högt (sjunde våningen) och nödgas ibland använda mig av en hiss. Den är emellertid så långsam att jag tycker mig hinna åldras. Därför går jag gärna i trapporna och känner att jag föryngras.

Förr kunde man identifiera sig genom att rabbla födelsenummer. Nu när man söker kundtjänst hos någon operatör så kan man välja engelska eller swahili. Sedan gäller det att lyssna noga för nu kommer en mängd sifferval och till slut födelsennummer, BankID och helst skonummer, kragnummer och midjemått. Dessutom har man stått i telefonkö i en halvtimme och har nummer 75 i turordning. I värsta fall bryts förbindelsen och man får börja om igen.

Det är inte utvecklingens utan förvecklingarnas tidevarv. Typiskt fossil – eller hur?

Någonstans i en stad (kanske flera) i Sverige har man fler parkeringsvakter än poliser. Det kan väl ändå inte vara en följd av prioriterad av brottsbekämpning. Märkligt.

Det har i sanning varit en klen vinter här i södern, för de som gillar skidåkning. En tur till Jämtland var nödvändigt. Annat var det på vinterutbildningen i Rundhögen 1962, då en viss flaggjunkare från Ka4, bjöd upp till 3 mil på skidor. Tjugonio km uppför, en km störtlopp utför Storsnasen. Min vän, furir Rolf Bengtsson, förvandlade då en pulka till flis. Annat var det också i Trängslet Älvdalen, när vi i 30 graders kyla lärde oss att borra hål i en bottenfrusen sjö där björnarna flockades vid sjökanten.

Jag hörde i ett vetenskapligt program att man konstruerat elektriska ätpinnar som förstärker smaken. Men det är nog bäst att ”ta skeden i vacker hand”!

Med hälsningar
Bengt-G Lex

Vi gratulerar

95 år född

271115 Lennart Heller Karlskrona

90 år född

320912 Bo Nilsson Rödeby
321209 Nils Peterström Göteborg

85 år född

370212 Kjell Karlberg Staffanstorp
371129 Torsten Smith Brunkeflostrand
371219 Rune Jansson Lyckeby

80 år född

420811 Willy Hedlund Ängelholm
421215 Sten Munck af Rosenschöld Stockholm
421226 Björn Linner sjö Fågelmara

75 år född

470811 Gunnar Abrahamsson Lidingö
470912 Gun Bengtsson Lyckeby
470923 Ann-Christin Cardell Karlskrona
471023 Sune Persberg Karlskrona
471209 Björn Holgersson Lyckeby

70 år född

520902 Peter Bolin Karlskrona
521119 Gunnar Medemyr Karlskrona

65 år född

570817 Ola Svensson Karlskrona
571008 Mats-Peter Rubin Rödeby
571215 Per Nilsson Malmö

60 år född

620810 Louise Stjernberg Rödeby
620929 Urban Nyman Karlskrona
621110 Martin Holmqvist Kullavik
621208 Per Lago Växjö

55 år född

670828 Magnus Jonsson Bjäred
671017 Freddy Lundmark Rödeby
671225 Magnus Gustavsson Sturkö

Avlidna medlemmar

15/12-21 Arne Niklasson Karlskrona
6/2-22 Eric Svensson Listerby
24/2-22 Lars Källemark Karlskrona
27/2-22 Bernt Wahlström Karlskrona
Feb -22 Arne Juhlin Ingen uppgift

Nya medlemmar

Mikael Delveaus Karlskrona
Jan Spjuth Karlskrona

Second hand

Nu har jag fyllt mitt värv
är inte ens reserv
avdankad arm och grå
förr soldat på KA 2

Det kom ett brev, jag blev dekorerad
efter år i kronans tjänst, räcker ej min spänst
inga hot att slåss emot,
till "köttberget" deporterad

Ej mer för kung och fosterland
inte ens i "second hand"
nöjd ändå att ha kvar
vilja till vårt lands försvar

Måtte partnerskapsavtal som minst bestå
annars ingenting vi rör på
vem vet vad han kan, presidenten Erdogan
om inte, gärna ring nån gång
ännu klingar
regementets marsch och sång

Bengt-Göran Lexhagen

Kamraterna lyssnar andäktigt till marschen "KA 2 kamrater".

Bilder från Årsmötet 2022

KA 2 oktetten!